

874...
ม. 3.3 ค
2.1

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

มงคล แก้วพวงงาม

24 เม.ธ. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2528

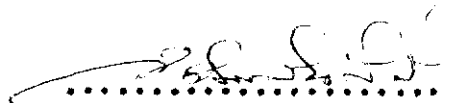
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177745

177745

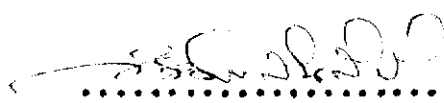
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปัญหานี้นจนจบแล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปัญหาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

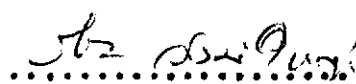
คณะกรรมการที่ปรึกษา

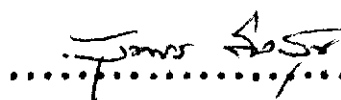
 ประธาน

 กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน

 กรรมการ

 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วิจิตร ลีนลิริ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ กรรมการ
และอาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสุข กรรมการ ทั้งอาจารย์ผู้เป็นประธานและกรรมการ
ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้
สำนวนภาษาเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วิจิตร ลีนลิริ ได้กรุณาให้แนวความคิดหลัก ซึ่งผู้วิจัยยึดเป็นแนวทางในการศึกษา
ค้นคว้ามาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณกรรมการฝึกหัดครู ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยลาศึกษาต่อ

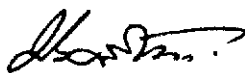
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อินทร์ ศรีคุณ อธิการและผู้บริหาร
วิทยาลัยครูนครราชสีมา ที่เลื้ออ่านวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ รองศาสตราจารย์
ดร.อนันต์ ศรีโสภะ รองศาสตราจารย์ อารี สุทธิพันธ์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร ดร.วิเชียร
เกตุสิงห์ ดร.สมบูรณ์ คันยยะ อาจารย์จิราภา นาคสมพงษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
สถิติและตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณพิสิทธิ์ แท้มบรรจง คุณปรีดา อ้วนล้ำ คุณบุญศรี แสงประเสริฐ
อาจารย์วันเพ็ญ สุภิกิตยและเจ้าหน้าที่กองกิจการนิสิต มศว ประสานมิตร ที่กรุณาช่วย
ประสานงานเกี่ยวกับเครื่องคำนวณกล เก็บรวบรวมข้อมูลและอัดสำเนา

ขอขอบคุณ อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการของวิทยาลัยครูกลุ่มตัวอย่าง
ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

และขอขอบคุณ อาจารย์อัฉรภา แก้วพวงงาม ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน
และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

มงคล แก้วพวงงาม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	ความสำคัญและความหมายของศิลปะ	9
	ความหมายของศิลปะศึกษา	11
	หน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน	12
	คุณสมบัติของอาจารย์	14
	งานวิจัยภายในประเทศ	14
	งานวิจัยต่างประเทศ	15
	คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษา	16
	คุณสมบัติด้านการสอน	16
	คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน	19
	คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา	21
	คุณสมบัติด้านวิชาการ	22
	คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน	23
	คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ	24
	สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	25

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	84
กลุ่มตัวอย่าง	84
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก ก หนังสืออ่าน	109
ภาคผนวก ข แบบสอบถามอาจารย์	111
ภาคผนวก ค แบบสอบถามนักศึกษาและครูประจำการ	113
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	115

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1		ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตาม วิทยาลัยครูและสถานภาพ 29
2		จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามวิทยาลัยครู และสถานภาพ 35
3		คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการสอน ... 42
4		คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณนิเทศการสอน 46
5		คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณให้คำปรึกษา 50
6		คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ ... 54
7		คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณบริการชุมชน 58

8	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณคลิสิกภาพ	62
9	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกค่า.....	66
10	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกค่า โดยใช้ q-statistic	67
11	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการสอน	68
12	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการสอน โดยใช้ q-statistic	69
13	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการนิเทศการสอน	70

14	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน โดยใช้ q-statistic	71
15	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา	72
16	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา โดยใช้ q-statistic	73
17	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านวิชาการ	74
18	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านวิชาการ โดยใช้ q-statistic	75
19	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน	76

20	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษา และ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน โดยใช้ q-statistic	77
21	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ	78
22	ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและ ครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ โดยใช้ q-statistic	79
23	ความถี่ทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาใน วิทยาลัยครู จากแบบสอบถามปลายเปิด เรียงตามลำดับความถี่	80
24	คะแนนเฉลี่ยอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ในทักษะของ อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ	83
25	ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูหกค่าน โดยใช้สูตร α Coefficient	114

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการสอน	45
2	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน	49
3	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา	53
4	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านวิชาการ	57
5	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน	61
6	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 มาตรา 5 บัญญัติ "ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูให้ถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิद्यฐานะของครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการแก่สังคม" (ราชกิจจานุเบกษา 2518 : 24) วิทยาลัยครูเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาศึกษาของประเทศดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากการปฏิบัติงานของวิทยาลัยครูมีคุณภาพ นักศึกษาครูอันเป็นผลผลิตก็จะออกไปปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติต่อไป การปรับปรุงวิทยาลัยครูให้มีคุณภาพมีความจำเป็นมากและอยู่ในระดับที่ต้องดำเนินการโดยรีบด่วน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกรมการฝึกหัดครู 2525 : 1 - 2) การผลิตครูให้มีคุณภาพ มีปัจจัยสำคัญในอันที่จะก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของสถาบัน คือ คณาจารย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสถาบัน ฉะนั้นจุดเริ่มต้นและกลไกที่สำคัญคือ การพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพ (วิจิตร ศรีสอ้าน 2519 : 7 - 9) รายงานขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้เน้นถึงความสำคัญของอาจารย์ว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในการดำเนินงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติ การพัฒนาอาจารย์เป็นสิ่งจำเป็น เป็นงานหลักและสำคัญประการหนึ่งในแต่ละสถาบันมีวิธีการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอ (UNESCO. 1973 : 66 - 67)

วิทยาลัยครูมีโครงการผลิตครูศิลปศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานด้านศิลปศึกษา เพื่อนำประสบการณ์ไปสอนในระดับ โรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาได้ รวมทั้งให้ครูศิลปศึกษาเป็นผู้ถ่ายทอด แนะนำ และสร้างความผูกพันต่อเนื่องของศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทย (สภาการฝึกหัดครู 2525 : 131)

การสอนวิชาศิลปศึกษาเป็นการสอนในลักษณะบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย มุ่งส่งเสริมการแสดงออกทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางศิลปะตามความสามารถ อย่างเสรี มีการทดลองกับวัตถุนานาชนิดอย่างกว้างขวาง มีการประยุกต์วัสดุในห้องดิน มาใช้กับงานศิลปะตามความเหมาะสม การสอนศิลปะมิได้จำกัดอยู่เฉพาะการวาดเขียน และการปั้นแกะสลักเท่านั้น หากแต่ถือว่าทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวเป็นศิลปะ เช่น การประดิษฐ์ การก่อสร้าง การตกแต่ง การนำใบไม้ ก้อนหินและอื่น ๆ มาให้ผู้เรียนสังเกตเปรียบเทียบ สี ขนาด รูปทรง หรือการนำเศษวัสดุต่าง ๆ มาประกอบกันเข้าอย่างเหมาะสมก็ถือว่าเป็นศิลปะได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2521 : 24) ดังนั้น วิชาศิลปศึกษาจึงนับว่าเป็น วิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนและส่งเสริม พัฒนาการของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ คือ ทางกาย อารมณ์ สติปัญญาและสังคมด้วย (พิศนา แหมมณี 2522 : 1)

วิทยาลัยครูเปิดสอนวิชาเอกศิลปศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เป็นครั้งแรกที่วิทยาลัยครูเพชรบุรีและวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ เมื่อปีการศึกษา 2519 ต่อมา ได้เปิดสอนวิชาเอกศิลปศึกษาเพิ่มขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่นถึงระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ อีก 16 แห่ง เปิดอบรมครูประจำการวิชาเอกศิลปศึกษาระดับ ปริญญาตรีในวิทยาลัยครูต่าง ๆ รวม 23 แห่ง ในปีการศึกษา 2526 (กรมการฝึกหัดครู 2526 : 21 - 23) แต่วิทยาลัยครูประสบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปศึกษา เช่น ขาดแคลนอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา

(กรมการฝึกหัดครู 2522 : 62 - 66) อาจารย์ผู้สอนสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน การสอนวิชาศิลปะต่างกันบางสถาบันให้ความสำคัญในด้านวิชาชีพครูน้อย เน้นหนักเฉพาะ ด้านฝีมือเป็นหลัก จึงทำให้ขาดทักษะในด้านการสอน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษา การบริการชุมชน การวางตัวให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังขาดแคลนตำรา โอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาหาความรู้เพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาก็มีน้อยมาก ทำให้ อาจารย์ผู้สอนไม่เชี่ยวชาญทางด้านการเท่าที่ควร ขาดคุณสมบัติในการเป็นอาจารย์ ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ จึงมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การผลิตครูผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครูที่กำลังดำเนินการอยู่

สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษา ในวิทยาลัยครู มีความสนใจและต้องการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน วิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู โดยศึกษาเปรียบเทียบจากทัศนะของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการ รวมหกด้าน คือ คุณสมบัติด้านการสอน คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา คุณสมบัติด้านวิชาการ คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน และคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา อาจารย์และคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ให้เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติ ที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยครูและสถาบันที่ผลิตอาจารย์สาขาวิชาศิลปศึกษา ดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางจัดดำเนินงานการพัฒนาและฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เหมาะสมกับการดำเนินงานของวิทยาลัยครู
2. เพื่อเป็นแนวทางพิจารณาการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาที่จะรับเข้ามาสอนในวิทยาลัยครู
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ในการปฏิบัติและปรับปรุงตนเองในด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพเหมาะสมยิ่งขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันผลิตอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีหกด้าน คือ คุณสมบัติด้านการสอน คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา คุณสมบัติด้านวิชาการ คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน และคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ

ประชากร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 1,091 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี 10 แห่ง คือ วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูระยอง วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครู เชียงใหม่ วิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวนทั้งหมด 491 คน

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ
 - 1.1 อาจารย์
 - 1.2 นักศึกษา
 - 1.3 ครูประจำการ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู แบ่งเป็นหกด้าน คือ
 - 2.1 คุณสมบัติด้านการสอน
 - 2.2 คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน
 - 2.3 คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา
 - 2.4 คุณสมบัติด้านวิชาการ
 - 2.5 คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน
 - 2.6 คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. **ทักษะ** หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางชอบหรือไม่ชอบ สามารถวัดออกมาได้เป็นคะแนนจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปคำนวณทางสถิติ แล้วแปลความหมายทักษะได้
2. **อาจารย์** หมายถึง อาจารย์ที่สอนวิชาเอกศิลปศึกษา สังคมศึกษา ศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527
3. **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527
4. **ครูประจำการ** หมายถึง ครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาที่กำลังรับการฝึกอบรมระดับปริญญาตรี ในโครงการฝึกอบรมครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อศป.) วิชาเอกศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527
5. **วิทยาลัยครู** หมายถึง สถาบันการฝึกหัดครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527
6. **คุณสมบัติที่พึงประสงค์** หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เป็นที่ต้องการของสังคมซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูควรมี เพื่อสามารถกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ได้เหมาะสมทดแทน ได้แก่
 - 6.1 **คุณสมบัติด้านการสอน** หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอน การนำทฤษฎีการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ การจัดกิจกรรม การใช้อุปกรณ์และการติดตามประเมินผล เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

6.2 คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแนะนำ ช่วยเหลือ ควบคุมดูแลตลอดจนการวัดผลนักศึกษาฝึกสอน และการแก้ปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน

6.3 คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในด้านการวางแผนการเรียน การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียน ระเบียบการวัดผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การขอทุนการศึกษา การศึกษาต่อในระดับสูง การบริการสุขภาพอนามัย รวมทั้งการเรียนให้มีประสิทธิภาพ

6.4 คุณสมบัติด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการวิจัย การเขียนการแปลตำรา การผลิตเอกสารประกอบการสอน การเป็นสมาชิกของสมาคม ศิลปะ การติดตามข่าวสารทางด้านศิลปะ การนำความรู้ด้านอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะ การศึกษาทดลองหาวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประกอบงานศิลปะ ตลอดจนการติดตามความเคลื่อนไหวในวิทยาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านศิลปศึกษา

6.5 คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมความรู้ด้านศิลปศึกษาแก่ชุมชน เช่น การจัดอบรมวิชาชีพ การจัดอภิปราย การจัดนิทรรศการ การบรรยาย การสาธิต การสอนกลุ่มสนใจ การเสนอบทความทางศิลปศึกษานานสื่อมวลชนในลักษณะแนะแนวแก่ผู้ปกครอง เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับงานด้านศิลปศึกษากับโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาออกไปปฏิบัติงานนอกแบบตักแตงในที่สาธารณะ รวมทั้งการใช้ความสามารถส่วนตัวช่วยเหลือชุมชน

6.6 คุณสมบัตินิสัยบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมทางกาย วาจา อุปนิสัยและเจตคติต่าง ๆ เช่น ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย กิริยามารยาท ท่วงท่าวาจา การรู้จักวางตนและควบคุมอารมณ์ เป็นต้น

7. อันดับ หมายถึง ลำดับความสำคัญ จากการนับความถี่มากไปหาน้อย หรือค่าคะแนนเฉลี่ยของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ข้อใดมีความถี่มากที่สุดหรือข้อใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างใดมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ข้อที่มีความถี่หรือค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยรอง ๆ ลงมา กลุ่มตัวอย่างใดมีความสำคัญเป็นอันดับสอง สาม สี่ ห้า หรือสุดท้าย ตามลำดับ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ผู้วิจัยแบ่งสาระสำคัญเป็นตอนและเสนอ
ตามลำดับดังนี้ ความสำคัญและความหมายของศิลปะ ความหมายของศิลปะศึกษา หน้าที่
ของอาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติของอาจารย์ งานวิจัยภายในประเทศ งานวิจัยต่างประเทศ
คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษา ด้านการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการ
ให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการบริการชุมชนและด้านบุคลิกภาพ

ความสำคัญและความหมายของศิลปะ

ศิลปะมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งโดยส่วนตัวและส่วนรวม ดังพระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์ในบทเสภาเรื่องสามัคคีเสวก ดังนี้

"...อันชาติโคไรช่างชำนาญศิลป์	เหมือนนารินไรไฉนบรรโลมสง่า
ใครใครเห็นไม่เก็บที่จำเรียดตา	เขาจะพากันแย้มให้อับอาย
ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโลก	ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเรียดตาพาใจให้สบาย	ลึกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ
แม้ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม	เมื่อถึงยามเศร้าดูร่าน่าสงสาร
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ	โอสถใดจะสมานซึ่งกังวลใจ
เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ	ทุกประเทศนานาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป	ศรีวิไลวิลาศก็เป็นศรีเมือง..."

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว 2506 : 214 - 215)

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราช-
ทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรที่วังท่าพระ

เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2513 ก็ทรงเน้นถึงความสำคัญของการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม
ดังนี้

"...งานด้านการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ความเจริญ
ทางด้านสติปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุ ทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้
ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมดและเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรง
ความเป็นไทยไว้ได้สืบไป..." (ราชเลขาธิการ 2514 : 344)

ศิลปะ หมายถึงฝีมือ ฝีมือทางการช่าง การแสดงออกซึ่งทางอารมณ์เสื่อทนใจ
ให้ประจักษ์เห็น โดยเฉพาะหมายถึง วิจิตรศิลป์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
2525 : 759)

ศิลปะ คือ งานช่างที่แสดงฝีมือและความคิดของมนุษย์ ศิลปะมีหลายประเภท
ที่สูงสุดคือ ศิลปะบริสุทธิ์มีอยู่ห้าสาขา ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม
วรรณกรรมและคีตกรรม (น. ณ ภาคน้ำ (นามแฝง) 2522 : 403) มนุษย์เป็นสัตว์
ประเสริฐที่มีอุดมคติ อุดมคติของมนุษย์คือความพยายามในอันที่จะชักเกลาจิตใจ ความรู้สึก
นึกคิดให้สะอาดบริสุทธิ์ อุดมคตินี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับ
สัตว์ทั่วไป ไม่มีวิถีทางใดที่จะปลูกฝังและอบรมนิสัยมนุษย์ให้โดยลึไปกว่าการจัดให้มี
สิ่งแวดล้อมด้วยศิลปะบริสุทธิ์ (ศิลป พีระศรี 2516 : 24) ศิลปะเป็นสุนทรียศาสตร์
ที่รับรู้เรื่องความงามโดยเฉพาะ มีความหมายที่จะส่งเสริมให้มนุษย์มีความซาบซึ้งและ
ชื่นชมในความงามที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น (อารี สุทธิพันธ์ 2519 : 9) ศิลปะมีส่วนสำคัญ
ในการก่อให้เกิดความคิดกลมกลืน สันติภาพและการบรรเทาทุกข์ ศิลปะช่วยบรรเทา
ความตึงเครียดของสังคม อันเป็นทางนำไปสู่สันติภาพและเจตนาที่ดีงาม (กิริติ บุญเจือ
2517 : 326) ศิลปะสร้างคุณค่าต่อสังคมได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรงศิลปะ
ชี้แนะให้เห็นถึง ความยุติธรรม การเสนอความคิดหรือการสะท้อนความจริงที่ควรแก้ไข
ให้ปรากฏ ในทางอ้อมรูปแบบศิลปะเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสงบสุข สันติและความงาม
(วิรุณ ตั้งเจริญ 2522 : 66)

ศิลปะมีรูปแบบที่เป็นสื่อในการแสดงออกทางสุนทรียศาสตร์ จากอดีตถึงปัจจุบัน จำแนกได้สามลักษณะ คือ ประเภทรูปธรรม ประเภทนามธรรมและประเภทกึ่งนามธรรม ประเภทรูปธรรมจะแสดงให้เห็นถึงรูปทรง ทรวดทรงและสัดส่วนของคน สัตว์ พืชและสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามธรรมชาติ ประเภทนามธรรมจะไม่ใส่ใจแสดงออกให้เห็นถึงรูปร่างหรือรูปทรงของอะไร ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ พืชหรือสิ่งของ แต่จะแสดงออกถึงความเคลื่อนไหว ความประสานกลมกลืนของสี เส้น รูปทรงและพื้นผิวต่าง ๆ ส่วนประเภทกึ่งนามธรรมเป็นประเภทที่อยู่กึ่งกลางระหว่างประเภทรูปธรรมและนามธรรม เป็นรูปแบบของศิลปะที่พอจะสังเกตเห็นได้ว่าเป็นรูปทรงหรือเค้าโครงร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่สัดส่วนทรวดทรงจะผิดเพี้ยนไม่เป็นไปตามธรรมชาติ (เพชร บุณยสินธุ์ 2522 : 16) คุณค่าของศิลปะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสองประการ คือ จิตรกรได้แสดงออกในสิ่งที่ตนต้องการอย่าง ชัดเจนและลึกซึ้งประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งคือ สิ่งที่จิตรกรแสดงออกมานั้นสามารถถ่ายทอดและสร้างความเข้าใจความประทับใจแก่ผู้พบเห็นได้อย่างดี (สุเชาว์ พลอยชุม 2524 : 46)

กล่าวโดยสรุป ศิลปะเป็นผลผลิตของมนุษย์ ที่สร้างขึ้นด้วยความคิดและความพยายามในอันที่จะกล่อมเกลาลักษณะนิสัยของสังคมให้มีความรัก ความสามัคคี มีระเบียบ มีวินัยและมีเสรีภาพ เรื่องของศิลปะจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความมีเอกลักษณ์ ความเจริญในทางวัตถุซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญทางจิตใจในที่สุด

ความหมายของศิลปะศึกษา

ศิลปะศึกษา คือ การเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แสดงออกเป็นผลงานด้านต่าง ๆ เช่น การเขียนภาพ ระบายสี การปั้น การแกะสลัก การพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์วัสดุ ซึ่งการแสดงออกนี้ ผู้สอนต้องให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเสรีและอยู่ในขอบเขต ผู้สอนจะต้องวางโครงการสอนระยะยาว โดยวางแผนการเรียนการสอน จัดเนื้อหา วัสดุ วิธีการอย่าง

กว้างขวาง เพื่อให้สอดคล้องกับภูมิภาวะของผู้เรียน (ชลอ พงษ์สามารถ 2524 : 1) นิรมล คีรณสาร ศาสตร์นิพนธ์ (นิรมล คีรณสาร ศาสตร์นิพนธ์ 2525 : 34) ได้กล่าวถึง ศิลปศึกษาว่าเป็นการศึกษาเรื่องของการสร้างงานศิลปะ ซึ่งอาจเป็นทั้งการสร้างงานศิลปะของผู้เรียนเองหรือการสร้างงานศิลปะของผู้อื่น ศิลปศึกษาเป็นวิชาที่จำเป็นต้องบรรจุไว้ในหลักสูตร เพราะเป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สำคัญ ๆ หลายประการและการเรียนรู้เหล่านั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นเป็นผู้มีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขและเจริญก้าวหน้า ศิลปศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จัดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เป็นวิชาสามัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับความคิดและการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ โดยมุ่งหวังจะให้ลักษณะนิสัยที่ดีนี้ติดตัวไปจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตลอดทั้งการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพในรูปแบบพัฒนาและสร้างสรรค์ (ชวลิต ถาบแก้ว และสุภาวดี เหมทานนท์ 2525 : 10) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ศิลปศึกษาเป็นวิชาที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้ถึงประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของผลิตภัณฑ์มนุษย์ได้สร้างขึ้นในลักษณะของงานด้านการเขียนภาพ ระบายสี การปั้น การแกะสลัก การพิมพ์ภาพ ตลอดจนการประดิษฐ์ต่าง ๆ

หน้าที่ของอาจารย์

หน้าที่สำคัญของอาจารย์คือ หน้าที่สอนอบรม แนะนำ เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษา มีความรู้ มีอาชีพและเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ส่วนหน้าที่อื่น ๆ รองลงมาได้แก่ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การบริการทางวิชาการแก่สังคม การบริหารและการบริการต่าง ๆ ส่วนคุณลักษณะของอาจารย์ซึ่งได้แก่ บุคลิกลักษณะท่าทาง ความรู้ ความสนใจ ความจริงใจ ความเป็นผู้นำ รวมทั้งเจตคติของอาจารย์ที่มีต่อวิชาที่สอนและต่อศิษย์ที่สอน เป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการสอน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2524 : 61 - 62) ถ้ากล่าวนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ มัณฑนา ปิยะมาคา (มัณฑนา ปิยะมาคา 2511 : 2) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้สอนมีความสำคัญยิ่งต่อ

การเรียนการสอนและการอบรม การกระทำหรือพฤติกรรมของผู้สอนที่เป็นไปในทางที่ดี จะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นผลให้การเรียนการสอนและการอบรมดำเนินไปด้วยดี

ทองจันทร์ หงส์คารมภ์ (ทองจันทร์ หงส์คารมภ์ 2519 : 11 - 15) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาว่า เป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีความรู้ในวิชาที่ตนสอน รู้จักในวัตรกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยี เป็นผู้มี เหตุผลและมีความยุติธรรม เพราะอาจารย์มีอำนาจทางการศึกษาของนิสิตนักศึกษา การ พิจารณาให้ผู้หนึ่งผู้ใดสอบได้สอบตกต้องเป็นไปอย่างยุติธรรม เป็นตัวแทนทางวิชาการของ สังคมนั้น ๆ เป็นตัวแทนที่ดีเพื่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี ให้นิสิตนักศึกษา เลื่อมใสและกระตุ้น ให้นิสิตนักศึกษายากเรียน เป็นผู้สนับสนุนเชื้ออำนาจความสะดวกให้นิสิตนักศึกษาสามารถ เรียนด้วยตนเองตามความรวดเร็วและความสามารถของตน เป็นตัวอย่างของคนทั่วไป ในฐานะปูชนียบุคคลและเป็นคนธรรมดาไม่เห็นห่างจากนิสิต มีหน้าที่สอนและอบรมนิสิต นักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตได้ คือเป็นมนุษย์ที่ดี เป็นพลเมืองที่ดีและสามารถประกอบอาชีพได้ หน้าที่วิจัย เนื่องจากวิชาการต่าง ๆ ไม่หยุดนิ่ง ต้องพยายามฝึกฝนตนเองให้ลึกซึ้ง กว้างขวาง ก้าวหน้าและทันสมัยอยู่เสมอ การปฏิบัติงาน การประชุมสัมมนาหรือการเป็น ที่ปรึกษาแก่หน่วยงานหรือองค์กรเอกชน เป็นการหาประโยชน์ให้แก่สังคม และยังได้รับ ประสพการณ์จากการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนด้วย ในฐานะ บัณฑิตอาจารย์ควรเป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำในด้านศีลธรรม ความประพฤติ ความซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่ ความวิริยะอุตสาหะ ความมีเมตตากรุณา รวมทั้งการชักนำศิษย์และชุมชน ให้ปฏิบัติความวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศชาติด้วย (ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 2516 : 57 - 64)

กล่าวโดยสรุปหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน คือ สอน ให้การอบรม แนะนำแนวทาง เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้มีวิชาความรู้มีอาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคม รวมถึงหน้าที่ ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ก้าวหน้าทันสมัยอยู่เสมอ อันจะเป็นการสร้างศรัทธา ให้แก่นิสิตนักศึกษาอีกทางหนึ่ง

คุณสมบัติของอาจารย์

งานวิจัยภายในประเทศ

อุทุมพร ทองอุไทย (อุทุมพร ทองอุไทย 2523 : 74 - 83) ได้ศึกษา ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตปริญญาตรี และนิสิตปริญญาโท พบว่า ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ ตามความคิดเห็น ของคณาจารย์เรียงตามอันดับที่พึงปรารถนามากที่สุดห้าอันดับ คือ อาจารย์ที่มีความรู้ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง ชวนชวนหาความรู้ตัวของอาจารย์เอง มีการเตรียมการสอน อย่างดี กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง ส่วนลักษณะของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยในอุดมคติตามความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรี เรียงตามอันดับที่พึงปรารถนา มากที่สุดห้าอันดับ คือ อาจารย์มีการเตรียมการสอนอย่างดี มีความปรารถนาดีต่อศิษย์ มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง ให้อตัวอย่างเปรียบเทียบ และใช้ความจริงอธิบายได้อย่างเหมาะสม และบรรยายเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา สำหรับลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติตามความคิดเห็น ของนิสิตปริญญาโท เรียงตามอันดับที่พึงปรารถนามากที่สุดห้าอันดับ คือ อาจารย์ที่ให้อตัวอย่าง เปรียบเทียบและใช้ความจริงอธิบายได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมการสอนอย่างดี มีความสนใจและสนุกสนานในการสอน ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นิสิตนักศึกษาเพื่อเปิดความ สนใจให้กว้างขวาง และสนใจให้นิสิตนักศึกษาทำงานอย่างดีที่สุด ความคิดเห็นของอาจารย์ และนิสิตเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติที่ร่วมกันมากที่สุด คือ การเตรียม การสอนอย่างดี นิสิตที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน นิสิตปริญญาโทที่ ประกอบอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

เมืองทอง แชนมณี (เมืองทอง แชนมณี 2519 : 100 - 103) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของนิสิตแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อคุณลักษณะของครูที่ดี ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูที่ดีต้องมีความรู้ในวิชาที่สอน และความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ มีความสามารถและรับผิดชอบในการสอน มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพที่ดีด้วย เป้าเรื่อง

กิจรัตน์ (เป็รื่อง กิจรัตน์ 2523 : 62 - 73) ได้ศึกษาความต้องการสมรรถภาพของครูอุตสาหกรรมศิลป์ในวิทยาลัยครูและโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูอุตสาหกรรมศิลป์ที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูพระนคร ซึ่งปฏิบัติงานในวิทยาลัยครูและโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการความรู้ความสามารถ เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียนและโรงฝึกงาน เทคนิคและวิธีสอน เทคนิคการวัดผลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามลำดับ ออมสิน ศิลพันธ์ (อมสิน ศิลพันธ์ 2526 : 60) ได้ศึกษาคูณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตกรรมศาสตร์ในวิทยาลัยครู โดยศึกษาจากความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ พบว่า คูณสมบัติที่พึงประสงค์เรียงอันดับความสำคัญห้าอันดับ คือ เอาใจใส่และเป็นกันเองกับนักศึกษา สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้และมีอารมณ์แจ่มใส มีความยุติธรรมให้คำปรึกษาและแนะนำที่ดีและยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่น

งานวิจัยต่างประเทศ

บาติستا (Batista. 1976 : 257) ได้ศึกษาลักษณะที่ดีของอาจารย์ โดยศึกษาพฤติกรรมของอาจารย์ที่ดีจากความคิดเห็นของเพื่อนอาจารย์ พบว่า พฤติกรรมที่ดีของอาจารย์ประกอบด้วย ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย งานวิจัยที่มีคุณภาพ บทความและสิ่งที่พิมพ์มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ในวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียนตลอดจนรู้จักประยุกต์ใช้ มีความรู้ในวิธีประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอนอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมความวิชาชีพ ให้บริการกับสถาบันและชุมชน ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนอาจารย์ นิสิต นักศึกษาและสถาบัน สอดคล้องกับการศึกษาของ เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143 - 147) ที่ให้นักศึกษาที่เรียนวิชาครูในมหาวิทยาลัยมินิโซตา จำนวน 78 คน ตอบแบบสอบถามถึงลักษณะของครูที่ต้องการ พบว่า ต้องการครูที่มีบุคลิกทางอารมณ์ มีความรู้และกระตือรือร้น ในด้านคุณสมบัติของอาจารย์ศิลปศึกษา ชาร์ล (Charles. 1982 : 343 -A) ได้ศึกษาคูณสมบัติของอาจารย์และรายวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยชุมชนของมลรัฐอิลลินอยส์ ประชากรที่ศึกษา คือ อาจารย์

ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยชุมชน 51 แห่ง พบว่า ลักษณะของอาจารย์ผู้สอนมีแนวโน้มอายุไม่มากคือยังหนุ่มสาว ไม่ต้องการสอนในวิทยาลัยที่มีหลักสูตรสี่ปี สภาพการทำงานหรือเจตคติต่อการทำงานก็และความพอใจต่อเงินเดือนที่ได้รับในด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรวิชาศิลปศึกษา เพรสคอตต์ (Prescott. 1981 : 2981 -A) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาสำหรับวิทยาลัยครู 36 แห่งในประเทศไทย พบว่า วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูนั้น ควรจะได้รับการปรับปรุงโครงสร้าง เพื่อให้มีขอบข่ายและเนื้อหากว้างขึ้น มีการยืดหยุ่นได้ แต่เป้าประสงค์ของการศึกษาคควรกำหนดไว้ให้ชัดเจน รายวิชาต่าง ๆ ของวิชาศิลปศึกษาคควรได้มีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ส่วนในด้านการสอนควรเน้นการพัฒนาทักษะและความรู้เชิงปฏิบัติ ด้านการผลิตครูศิลปศึกษาระดับปริญญาตรีควรจำกัดจำนวนไว้ก่อน เนื่องจากการขาดแคลนบุคลากรเกี่ยวกับการสอนและการบริหาร รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการ การขาดแคลนตำราและสื่ออ้างอิงต่าง ๆ บริสตอล (Bristol. 1982 : 2979 -A) ได้ศึกษาการนิเทศและการประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนวิชาศิลปศึกษา พบว่า พฤติกรรมของนักศึกษาสี่ในห้าคน เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางก้าวหน้า เนื่องจากได้มีการจดบันทึกการวิเคราะห์ตนเอง หลังจากได้รับการแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์ การวิเคราะห์ตนเองนี้ ได้ใช้ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการพูดที่มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนและครูที่เลี้ยง อันนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสอนวิชาศิลปศึกษา

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา

คุณสมบัติด้านการสอน

การสอนเป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน การสอนเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์ขององค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น วิธีสอน รวมทั้งทักษะการสอนและบรรยากาศในการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการสอนที่มีประสิทธิภาพทุกสาขาวิชา เช่นเดียวกับลักษณะของอาจารย์ผู้สอนด้วย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2524 :

61) สมรรถภาพการสอนของอาจารย์ เป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่จะมีผลต่อการเรียนของผู้เรียน คือ ถ้าการสอนของอาจารย์ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก็จะดีตามไปด้วย (วิชัย คีตสระ 2519 : 165)

การสอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมและพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของศิลปกรรมทั้งไทยและสากล เพื่อถ่ายทอดแนะนำความรู้ความเข้าใจต่อบุคคลในสังคมทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน อันมีผลต่อการพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ ด้วยการปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความผูกพันต่อเนื่องของศิลปวัฒนธรรมอันงดงามของไทย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอนวิชาศิลปศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาได้ (สภาการฝึกหัดครู 2519 : 131)

การสอนวิชาที่ทุกสาขาวิชาต้องเน้นความรู้และทักษะเป็นสำคัญ การที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความชำนาญ องค์ประกอบที่สำคัญคือ วิธีสอน อุปกรณ์การสอน การจัดห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน (สุนทร พานิชกุล 2520 : 3 - 15)

วิชาศิลปศึกษามีการเรียน การสอนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมถึงระดับอุดมศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 วิชาศิลปศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้วิชาศิลปศึกษาเป็นวิชาเลือก ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงมีวิชาศิลปศึกษาเป็นวิชาเอก วิชาโทและวิชาบังคับ คือ วิชาความเข้าใจในศิลปะ ส่วนระดับอุดมศึกษานั้น บางมหาวิทยาลัยจัดเป็นวิชาบังคับ บางมหาวิทยาลัยจัดเป็นวิชาเลือก และนอกจากเป็นวิชาเลือกหรือวิชาบังคับแล้ว มีเปิดสอนเป็นวิชาเอกโดยตรง เช่น วิทยาลัยครู มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (หวน พินธุพันธ์ 2520 : 11 - 12)

การสอนในเชิงปฏิบัติงานนั้นจะต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอน เพื่อประหยัดแรงงาน ประหยัดเวลา มีระเบียบ รวดเร็ว ตลอดจนมีคุณภาพและปลอดภัย ผู้สอนและผู้เรียนควรมีการวางแผนการสอนร่วมกัน การทำแผนการสอนควรทำในลักษณะของใบกำหนดงาน ใบใบกำหนดงานจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของงานที่จะทำ มีข้อ

เสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียม การเลือกอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ลักษณะสำคัญของงาน ลำดับขั้นตอนในการทำงาน ตลอดจนแนะนำเอกสารและตำราที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และตอนสุดท้ายมีคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ (สุนทร พานิชกุล 2524 : 12 - 15) เกี่ยวกับการสอนที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ เช่น วิชาศิลปศึกษาหรือวิชาอื่น ๆ ผู้สอนต้องมีหลักและความเข้าใจในการสอนด้วย

ถึงพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาต่าง ๆ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2519 ว่า

"...นักการศึกษาในปัจจุบันมักจะเน้นถึงความริเริ่มมาก บางท่านถึงกับแสดง ความห่วงใยว่า การปล่อยให้ครูเป็นฝ่ายสอนและให้เด็กเป็นฝ่ายเรียนรู้จากครูอย่างที่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อนนั้น อาจทำให้เด็กขาดความคิดอิสระหรือความคิดริเริ่มไป ควรหัดให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองจะได้ผลมากกว่า ที่จริงความคิดริเริ่มนั้นใช้จะเกิดขึ้นเองก็หาไม่ได้ จะต้องอาศัยความรู้ต่าง ๆ เป็นรากฐานรองรับอย่างเพียงพออยู่ก่อนแล้ว จึงจะเป็นแนวทางให้คิดริเริ่มในสิ่งใหม่ได้..." (ราชเลขาธิการ 2520 : 204)

การเรียนการสอนจะได้ผลที่แท้จริงนั้น ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน การประเมินผล มีใช้ตัดสินเพื่อให้ได้ให้ตกเท่านั้น แต่ต้องประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนด้วย ผู้สอนจะต้องเอาใจใส่สังเกตพฤติกรรมด้านสติปัญญา เจตคติ ทักษะและติดตามขั้นตอน การปฏิบัติการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด การตรวจผลงานของผู้สอนต้องชี้แจงข้อบกพร่องทุกครั้ง เพื่อให้ทราบว่าผลงานที่ทำดีหรือไม่ดี และสิ่งใดควรแก้ไขปรับปรุง (ชูศรี นาคะจักษ์ 2520 : 17 - 27) สำหรับในด้านการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ผู้สอนต้องระบุมสมรรถภาพที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษาให้ชัดเจน คือ มีความรู้ ความสามารถในการแขนงศิลปศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถ

ปฏิบัติงานทางศิลปะได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในหลักสูตรแต่ละระดับอย่างละเอียดลึกซึ้ง และทราบถึง ความมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนความมุ่งหมายของวิชาศิลปศึกษาในระดับต่าง ๆ รวมทั้งเป็นนักพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษาค้นคว้า มีความสามารถในการสอนในสาขาวิชาศิลปศึกษา สามารถใช้เทคนิควิธีการที่จะนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปศึกษาไปสู่ตัวผู้เรียนด้วยกระบวนการที่เหมาะสม มีความเฉลียวฉลาด สามารถในการประยุกต์คิดแปลง กล้าแสดงความคิดอย่างมีเหตุผลและกล้าแสดงออกในขณะเดียวกัน (นุอง พรหมมูล 2522 : 31 - 32)

คุณสมบัติค่านิยมทัศนคติการสอน

การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครูและมุ่งหวังจะช่วยเหลือครู เพื่อให้ครูได้ช่วยตนเองได้ (Spears. 1967 : 16) การนิเทศการศึกษา คือ การบริการทางเทคนิคของผู้เชี่ยวชาญซึ่งจัดไว้เพื่อการศึกษาและปรับปรุงสภาวะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันขององค์ประกอบทุก ๆ ด้าน อันมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาการของผู้เรียน (Burton. 1955 : 2) การนิเทศการสอนเป็นแผนงานที่จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (Adams and Dickey. 1953 : 3) ผู้ทำหน้าที่นี้เทศก์จะต้องมีความวิริยะอุตสาหะในวิชาชีพ ต้องแสวงหาทักษะใหม่ ๆ ที่จำเป็นต่ออาชีพเสมอ ต้องตรวจสอบภารกิจที่รับผิดชอบและดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ หมั่นแสวงหาเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานทางการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาเรื่องการเรียนรู้การสอนทั้งหลายที่จะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น แนวทางการนิเทศจะต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ (Bishop and Firth. 1977 : 572) นักวิชาการของไทยได้รวบรวมหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่นี้เทศก์การศึกษาไว้มีลักษณะรวมนิเทศการสอน คือ ทำหน้าที่นี้เทศการสอนและบริหารงานวิชาการ หรือเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ตรวจสอบและควบคุมสถานศึกษาในฐานะพนักงาน

ตามที่กฎหมายกำหนด ศึกษาทดลอง วิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางด้าน
วิชาการ ตลอดจนการบริหารการศึกษา จัดทำคู่มือครู เอกสารทางวิชาการและวัสดุอุปกรณ์
ประกอบการเรียนการสอน ปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอนและการ
บริหารการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ จัดประชุมสัมมนาครู อาจารย์
หรือผู้บริหารการศึกษาเพื่อส่งเสริมงานวิชาการ ประเมินผลงานทางด้านวิชาการ เสนอแนะ
และให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่กรม กองที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทำงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
(สุพิชญา ชีระกุล กาญจนา ศรีกาพลสินธุ์ และวิจิตร (ชีระกุล) วรุทบางบูร 2524 :
27 - 28)

การฝึกสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จเพียงใดนั้น
อาจารย์นิเทศก์เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งนอกเหนือจากตัวนักศึกษาฝึกสอนเอง
การนิเทศก์บ่อยครั้งของอาจารย์นิเทศก์ก็ทำให้นักศึกษาฝึกสอนได้รู้จักบทพร่องและได้
พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น (Taylor. 1983 : 1763-A) การนิเทศการสอนวิชาศิลปศึกษา
ผู้นิเทศก์ต้องมีความรู้ในเรื่องการเตรียมตัวของครูผู้สอน ให้ครูผู้สอนรู้หลักสูตรในระดับชั้น
ที่สอนอย่างละเอียดชัดเจน พร้อมทั้งศึกษารายละเอียดของจุดประสงค์และเนื้อหาวิชา
ศิลปศึกษา ศึกษาเอกสารอื่น ๆ ที่ประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอน คู่มือครู หนังสือ
แบบฝึกหัดและความคิดรวบยอด กิจกรรมการเรียน วิธีวัดผลสำหรับเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา
การให้ผู้ฝึกสอนศึกษาเพิ่มเติมหรือศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี การจับบันทึกการสอนและ
การเข้าใจหลักการจัดห้องปฏิบัติการอย่างถูกต้องเหมาะสม (ชาลิต คานแก้ว และ
สุภาวดี เหมทานนท์ 2525 : 42 - 45) การนิเทศการสอนเป็นการช่วยให้นักศึกษา
ฝึกสอนแต่ละคนสามารถปรับตัวไคล่ตลอดระยะเวลาที่ทำการฝึกสอน เช่น การปรับตัวให้เข้า
กับระเบียบกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของโรงเรียนฝึกสอน เพื่อให้ประสบการณ์
ฝึกวิชาชีพครูภาคปฏิบัติดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์นิเทศก์ต้องสร้างความ
สัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์ใหญ่และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่ทำงาน
ร่วมกับนักศึกษาฝึกสอนและปฏิบัติตนให้นักศึกษาฝึกสอนมีความรู้สึกได้ว่า อาจารย์นิเทศก์
คือผู้ให้คำปรึกษาแนะนำที่ดี

คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา

สถาบันการฝึกหัดครูได้สนับสนุนให้นักศึกษาทุกคนมีอาจารย์ที่ปรึกษา สำหรับแนะนำ ด้านวิชาการและช่วยเหลือให้คำปรึกษาในด้านส่วนตัว เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนและเป็นผู้พัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ อาจารย์ที่ปรึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านวิชาการ ด้านหลักสูตร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเสียสละและยินดีที่จะช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผู้ยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ศึกษามีความศรัทธาและเชื่อถือ (คณะกรรมการประสานงาน การฝึกหัดครู 2522 : 1 - 6) การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียน การเลือกสาขาวิชา การเขียนรายงาน การศึกษาต่อและอื่น ๆ เป็นหน้าที่เกี่ยวเนื่อง โดยตรงกับหน้าที่การสอน และได้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นทางการ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ร้อยละ 63 นอกจากจะทำหน้าที่การสอนแล้วยังทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาด้วย (รพี สุวรรณชัย 2521 : 25 - 29)

เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความแตกต่างจากการศึกษาในระดับ ประถมและมัธยมศึกษามาก หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ใหม่ ๆ อาจทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวของนักศึกษา เป็นอุปสรรคต่อการเรียนและการ ดำเนินชีวิต ประกอบกับความรับผิดชอบในสังคมปัจจุบัน ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้คำปรึกษา แก่นักศึกษา ดังนั้น ครูอาจารย์จึงเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งที่จะคอยช่วยเหลือในด้านการเรียน เพื่อการอบรมบ่มนิสัย เพื่อช่วยขจัดปัญหา ป้องกันปัญหาหรือลดปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิด ขึ้นกับนักศึกษา และจากการศึกษาการให้คำปรึกษาและลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการ พบว่า คำปรึกษาที่นิสิตต้องการมากที่สุดเรียงตามอันดับ ความสำคัญ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่จะเรียน การเลือกสาขาวิชา การลงทะเบียน คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน วิธีเรียนให้ได้อรรถประโยชน์และประสิทธิภาพ แหล่งวิชา ที่จะศึกษาค้นคว้าและศึกษาต่อในระดับสูง วิธีการปรึกษาที่นิสิตต้องการมากที่สุด คือ พูดจาสุภาพ มารยาทดี รักความเป็นระเบียบ แต่งกายเรียบร้อย เป็นกันเองกับนิสิต

สามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้เข้าใจได้ง่ายชัดเจน วางตนเหมาะสมและพิจารณาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ (สุจริต เพียรชอบ และวรศักดิ์ เพียรชอบ 2523 : 113 - 122)

จากการที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งกล่าวข้างต้น อาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูต้องมีความสามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรวิชาศิลปะศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการเรียนวิชาศิลปะศึกษาแก่นักศึกษา แนะนำวิธีลงทะเบียน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาเรียนแก่นักศึกษาได้ เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษางานด้านวิชาการหรือกิจกรรมการเรียนการสอนได้ สามารถจัดบริการข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางประกอบอาชีพ แนวทางการศึกษาต่อและแนะนำแหล่งศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ เพื่อเป็นแนวทางให้คำปรึกษาแนะนำแก่ไขก่อนที่นักศึกษาจะเข้าใจผิดและประพฤตินอกระเบียบวินัย

คุณสมบัติด้านวิชาการ

การศึกษาหาความรู้ด้านวิชาการครอบคลุมถึง การวิจัย การเขียนตำรา แปลตำรา เขียนบทความ การผลิตเอกสารประกอบการสอน (รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์ 2522 : 97) จากความคิดเห็นของนักการศึกษาและผลการวิจัย ทำให้เป็นที่ยอมรับว่า อาจารย์ต้องเป็นผู้มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน รู้จักใช้วัตรกรรมทางการศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา ไม่ว่าบ้านเมืองจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร แต่หน้าที่ของครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลง หน้าที่ดังกล่าว เช่น หน้าที่การสอน หน้าที่การปกครอง หน้าที่ในการบริหารการศึกษาและหน้าที่ในการประสานงาน ครูผู้สอนควรแสดงบทบาทให้เหมาะสมด้วย คือ บทบาทของผู้รู้ ผู้ชำนาญ ผู้มีความประพฤติดีและบทบาทของผู้มีน้ำใจดี (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ 2519 : 1 - 7) การค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาภายในโรงเรียนสาธิตหลายแห่งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดพบว่า โรงเรียนที่มีระบบการเรียนการสอนศิลปะศึกษาที่มีแนวทางส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เพื่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ด้วยการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มี

การแสดงออกอย่างเสรี ความสนใจและความถนัดตามธรรมชาติของผู้เรียนเอง โดยไม่ต้องถูกบังคับให้ลอกเลียนแบบใด ๆ ด้วยวิธีสอนตามแนวใหม่ พบว่า ผู้เรียนที่เรียนวิชาศิลปะศึกษาได้ก็มักจะมีผลการเรียนวิชาอื่นดีไปด้วย (เลิศ อานันตะ 2523 : 5)

อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาต้องรู้จักพิจารณางานของนักศึกษาโดยใช้ความรู้ทางวิชาการเป็นพื้นฐานดังนี้ ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ ความรู้ทางปรัชญาศิลปะ และความสามารถในการใช้ภาษา (คำรง วงศ์อุปราช 2525 : 13 - 14) และอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาจำเป็นต้องมีคุณสมบัติอันเป็นพื้นฐานที่ดี เหมาะสมกับวิธีสอนแบบสร้างสรรค์ คือ มีความรู้ความสามารถในวิชาศิลปะศึกษา สามารถอธิบายหรือตอบปัญหาได้ละเอียดชัดเจน สามารถเขียนคำราหรือเอกสารประกอบการสอนได้ มีประสบการณ์หรือจิตสำนึกของการเป็นครู ติดตามข่าวสารที่เกี่ยวกับงานศิลปะอยู่เสมอ เข้าใจจิตวิทยาเกี่ยวกับผู้เรียน เป็นสมาชิกและเข้าร่วมประชุมทางวิชาการสม่ำเสมอ ยอมรับคำติชมปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถนำความรู้จากอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะได้ (เชธา นุชคอนไผ่ 2527 : 42 - 43)

คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน

หน้าที่การให้บริการแก่ชุมชนเป็นหน้าที่หนึ่งที่วิทยาลัยครูปฏิบัติได้ดี เพราะมีโอกาสใกล้ชิดกับชุมชน ครูซึ่งเป็นผลิตผลของวิทยาลัยครูได้ออกไปสอนและปฏิบัติงานประจำกระจายกันอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ บุคลากรหลายฝ่ายของวิทยาลัยครูได้ใกล้ชิดและสัมผัสชีวิตจริงในชุมชน (กรมการฝึกหัดครู 2524 : 11) การสอนและการปฏิบัติงานบางอย่าง เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนาถือว่าเป็นการเตรียมนักศึกษาออกสู่ชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน เพื่อปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนและเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีบทบาทในสถาบันอุดมศึกษา (อนันต์ ศรีโสภณ 2522 : 61 - 62) ในการศึกษาเป้าหมายเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออก

เฉียงเหนือ พบว่า เป้าหมายที่กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือการจัดเพิ่มให้มากขึ้นจากการที่ปฏิบัตินี้มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง คือ การให้บริการชุมชน (อินทร์ ศรีคุณ และคณะ 2524 : 69) และจากการศึกษาการให้บริการชุมชนของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สิ่งที่ต้องปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการทั่วไป รองลงมาได้แก่การพัฒนาและการร่วมมือกิจกรรมชุมชน (สฤติย์ กองคำ 2526 : 220) การบริการชุมชนของสถานบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม วิธีให้บริการมากที่สุด คือ การอบรมสัมมนา การสอนกลุ่มสนใจ การจัดนิทรรศการ การจัดปฐกฐา การบรรยายพิเศษ การสาธิตและการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสารมวลชน ตามลำดับ (วิไลน จุมปาแปด 2520 : 87) งานศิลปะที่สามารถให้บริการชุมชน ได้แก่ การให้ความรู้เรื่องการออกแบบลวดลายผ้า การออกแบบลวดลายเครื่องปั้นดินเผา การให้การอบรมศิลปะ การเป็นกรรมการตัดสินการประกวดในค่านการตกแต่ง การประดิษฐ์ต่าง ๆ การให้ความรู้และแนะนำศิลปะพื้นบ้าน ส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาศิลปศึกษาออกไปให้คำแนะนำวิทยากรใหม่ ๆ และปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน เป็นต้น

คุณสมบัติค่านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพเป็นลักษณะส่วนรวมทั้งหมดเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งประกอบด้วยลักษณะอุปนิสัย พฤติกรรม ลักษณะทางอารมณ์และสังคมที่แสดงออกให้เห็นได้ ความรู้ สึกนึกคิด และความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล บุคลิกภาพสามารถพัฒนาได้ สามารถที่จะวัดได้หรืออธิบายได้ การได้มาซึ่งบุคลิกภาพ นักจิตวิทยาส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า มาจากอิทธิพลสำคัญสองประการ คือ อิทธิพลพันธุกรรมกับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมหรือการเรียนรู้ทางสังคม (รัชนี้ ชัยบุตร 2526 : 10)

ครูอาจารย์ควรเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่เข้าหาคนง่าย มีความเมตตา กรุณา มีความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่อศิษย์และมีศรัทธาต่ออาชีพครูอย่างแท้จริง (บุญสม มาร์ติน 2521 : 40) มาตรฐานพื้นฐานในการเป็นครู ได้แก่ สามารถสอนได้เป็นอย่างดี สามารถอบรมแนะแนวและปกครองได้เป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมของโรงเรียนได้ สามารถ

สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีรสนิยมในการแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อย สำหรับความมีน้ำใจนั้น ได้แก่ มีน้ำใจที่มุ่งฝึกสอนอบรมศิษย์อย่างเต็มที่ มีน้ำใจที่จะบังคับและฝึกฝนตนเอง เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์และมีน้ำใจที่จะวางตนให้ สมเกียรติของครู (สาโรช บัวศรี 2515 : 14) ความใจเย็นสุ่มรอบคอบ การ แต่งกายสุภาพ การพูดจาชัดเจน การยิ้มแย้มแจ่มใส ความขยันอดทนในการปฏิบัติงาน ประหยัด ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความเป็นระเบียบและประณีต มีมนุษยสัมพันธ์ ที่เหมาะสม มีจรรยาบรรณในอาชีพ มีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพพระลัทธิถึง พระคุณครูอาจารย์และขอบคุณค่า และ การสร้างสรรค์ผลงานให้แปลกใหม่อยู่เสมอเป็น ลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพ ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู (เคชา นุชคอนไผ่ 2527 : 44)

เอกสารและงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ส่วนใหญ่ได้เน้นถึงคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับคุณสมบัติด้านการสอน คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา คุณสมบัติด้านวิชาการ คุณสมบัติด้านการบริการชุมชนและ คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิจัยหาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครูได้

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกด้านแตกต่างกัน
2. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอนแตกต่างกัน
3. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอนแตกต่างกัน

4. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษาแตกต่างกัน
5. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านวิชาการแตกต่างกัน
6. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชนแตกต่างกัน
7. อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณสมบัตินี้พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (servey study) ผู้วิจัยได้เสนอตามสาระดังต่อไปนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคคลสามกลุ่มได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี 10 แห่ง คือ วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวนทั้งสิ้น

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยได้สุ่มวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี 16 แห่ง โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้วิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรมวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50
2. ในวิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาอาจารย์ทุกคน รวมจำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 49 คน
3. นักศึกษาและครูประจำการ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ตามตารางสำเร็จรูปของ เกรจี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 216 คน จากทั้งหมด 501 คน คิดเป็นร้อยละ 43.11 และได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำการจำนวน 226 คน จากทั้งหมด 541 คน คิดเป็นร้อยละ 41.77 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 442 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามวิทยาลัยครูและสถานภาพ

วิทยาลัยครู	อาจารย์		นักศึกษา		ครูประจำการ		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ	6	6	84	36	76	32	166	74
วิทยาลัยครูพระนคร	7	7	48	21	45	19	100	47
วิทยาลัยครูนครปฐม	6	6	60	26	36	15	102	47
วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง	3	3	15	6	20	8	38	17
วิทยาลัยครูเพชรบุรี	6	6	72	31	30	13	108	50
วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	4	4	50	22	28	12	82	38
วิทยาลัยครูนครสวรรค์	3	3	27	12	60	29	99	47
วิทยาลัยครูเชียงใหม่	4	4	66	28	56	24	127	57
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	4	4	38	16	55	30	135	58
วิทยาลัยครูบุรีรัมย์	5	5	41	18	86	36	134	59
รวม	49	49	501	216	541	226	1,091	491

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมหกด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแบบสอบถามและงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี ของ เฉยยว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ (เฉยยว บุรีภักดิ์ และคนอื่น ๆ 2520 : 273 - 281) คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาคหกรรมศาสตร์ใน วิทยาลัยครูของ ออมสิน ศีลพันธ์ (อมสิน ศีลพันธ์ 2526 : ภาคผนวก)
2. ศึกษารูปแบบสอบถามจากเค้าโครงปัญญานิพนธ์ระดับปริญญา เอกของ โบลเดน (Bolden. 1981 : 23 - 26) แห่งมหาวิทยาลัย นอร์ท เท็กซัส สเตท (North Texas State University)
3. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากคู่มือสร้างแบบทดสอบ ของภาควิชาทดสอบ และประเมินผล วิทยาลัยครูนครราชสีมา (วิทยาลัยครูนครราชสีมา 2527 : 45-76) หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบของ วิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 1 - 54) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างและแก้ภาษาสำนวนเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการควบคุมปัญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วีนศิริ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ศรีโสภณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช รองศาสตราจารย์อารี สุทธิพันธ์ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร และ ดร.สุพร ตั้งสุข เพื่อตรวจแก้ภาษาสำนวนของ ข้อคำถามให้ชัดเจนและตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหา

5. นำแบบสอบถามไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุง แล้วนำเสนอกรรมการ
ควบคุมปริญญาบัตร เพื่อตรวจอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์
นักศึกษา และครูประจำการวิชา เอกศิลปศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา อาจารย์หกคน
นักศึกษา 25 คน และครูประจำการ 69 คน รวม 100 คน ซึ่งมีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
แล้วนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ ดังนี้

6.1 หาความเที่ยงตรงในโครงสร้าง โดยใช้สูตรของ เพียร์สัน

(Pearson - Product Moment Correlation)

6.2 หาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ปรากฏว่า
ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.963 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง
(ภาคนวนก ๖)

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้รวบรวมข้อมูลแบ่ง เป็นสามตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชา
ศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู แยกเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale) โดยกำหนดให้ผู้ตอบ ตอบเป็นน้ำหนักมากน้อยตามความรู้สึก

ของตน คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด
ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนน้ำหนักของตัวเลือกไว้ดังนี้

คำถามที่มีลักษณะเชิงนิมิต

สำคัญมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
สำคัญมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
สำคัญปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
สำคัญน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

คำถามที่มีลักษณะเชิงนิเสธ

สำคัญมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
สำคัญมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
สำคัญปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
สำคัญน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

และส่วนที่สอง เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
บอกคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาที่เห็นว่าควรมีเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้จัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู หกด้านคือ คุณสมบัติด้านการสอน
คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา คุณสมบัติด้านวิชาการ
คุณสมบัติด้านการบริการชุมชนและคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ โดยให้ผู้ตอบใส่หมายเลข
เรียงลำดับความสำคัญ 1 2 3 4 5 หรือ 6 ท้ายชื่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตาม
ความคิดเห็นของผู้ตอบ เช่น ถ้าผู้ตอบเห็นว่าคุณสมบัตินักวิชาการสำคัญมากที่สุด
ใส่หมายเลข 1 คุณสมบัติด้านการสอนสำคัญรองลงไปใส่หมายเลข 2 และคุณสมบัติ
ด้านอื่น ๆ สำคัญรอง ๆ ลงไปใส่หมายเลข 3 4 5 หรือ 6 เกิดการให้คะแนน
และกิกคะแนนผู้วิจัยได้กำหนดมาตราส่วนประมาณค่าของอันดับและกิกคะแนนโดยหา

ภาชนะน้อยแล้วจัดอันดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย กำหนดมาตราส่วน
ประมาณค่าของอันดับ เป็นน้ำหนักคะแนนดังนี้

เลือกอันดับ	1	ให้คะแนน	6	คะแนน
เลือกอันดับ	2	ให้คะแนน	5	คะแนน
เลือกอันดับ	3	ให้คะแนน	4	คะแนน
เลือกอันดับ	4	ให้คะแนน	3	คะแนน
เลือกอันดับ	5	ให้คะแนน	2	คะแนน
เลือกอันดับ	6	ให้คะแนน	1	คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2527 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังอธิการวิทยาลัยครู
สวนกุหลาบ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครู
เชียงใหม่ วิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูบุรีรัมย์

2. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัยและคำชี้แจงประกอบ
ไปยังรองอธิการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยครูเชียงใหม่ และวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
หัวหน้าภาควิชาศิลปศึกษาวิทยาลัยครูนครสวรรค์และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ โดยทาง
ไปรษณีย์ ขอความอนุเคราะห์ให้ส่งกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยสอของบันทึก
ควบคุมไปรษณีย์การและเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยเรียบร้อยแล้ว

3. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวของบริษัทวิทยาลัยไปส่งถวายตนเองที่วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ และวิทยาลัยครูพระนคร ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าภาควิชาศิลปศึกษาให้ส่งกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยมอบซองนิรนามถวายไปรษณีย์ และเจ้าหน้าที่ของผู้วิจัยเรียบร้อยแล้ว

4. การเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยครูนครราชสีมา ผู้วิจัยนำส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนโดยทางไปรษณีย์จากหัวหน้าภาควิชาศิลปศึกษา วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ตามลำดับภายในเวลาสองสัปดาห์หลังจากที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปขอความร่วมมือ

6. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากวิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงและวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ เนื่องจากไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามกำหนดภายในหนึ่ง เดือนและผู้วิจัยต้องการให้ได้แบบสอบถามคืนให้มากที่สุดเพื่อผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องและไม่คลาดเคลื่อน

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งสิ้น 451 ฉบับ หกฉบับไม่สมบูรณ์เพราะตกบไม่ครบทุกหน้า คงเหลือ 445 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.63 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ถึงรายละเอียดในการาง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามวิทยาลัยครูและสถานภาพ

วิทยาลัยครู	อาจารย์		นักศึกษา		ครูประจำการ		รวม	
	ส่งไป	ได้รับ คืน	ส่งไป	ได้รับ คืน	ส่งไป	ได้รับ คืน	ส่งไป	ได้รับ คืน
วิทยาลัยครูสวนดุสิต	6	6	36	36	32	31	74	73
วิทยาลัยครูพระนคร	7	7	21	19	19	18	47	44
วิทยาลัยครูนครปฐม	6	6	26	22	15	15	47	43
วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง	3	3	6	6	8	8	17	17
วิทยาลัยครูเพชรบุรี	6	5	31	25	13	10	50	40
วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	4	4	22	22	12	9	38	35
วิทยาลัยครูนครสวรรค์	3	3	12	12	29	29	44	44
วิทยาลัยครูเชียงใหม่	5	5	28	20	24	22	57	47
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	4	4	16	16	38	38	58	58
วิทยาลัยครูบุรีรัมย์	5	4	18	18	36	22	59	44
รวม	49	47	216	196	226	202	491	445
ร้อยละ	100	95	100	90	100	89	100	90.63

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 การหาค่าเฉลี่ย

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลที่ศึกษา

(ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2522 : 51)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D$ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2522 : 100)

2. ใช้ F-test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 1 - 7 ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน อัตราส่วนวิกฤตใน **F - distribution**
 MS_b แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่างกำลังสองระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่างกำลังสองภายในกลุ่ม

(Winer. 1971 : 110)

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้สูตร

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{\sqrt{MS_{error} / \tilde{n}}}$$

เมื่อ q แทน อัตราส่วนวิกฤตของ **Studentized q-statistic**
 $MS_{largest}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ค่าคะแนนมาก
 $MS_{smallest}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ค่าคะแนนน้อย

$\sqrt{MS_{error} / \tilde{n}}$ แทน Standard error

(Winer. 1971 : 210 - 211)

3. ใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson - Product Moment Correlation) ตรวจสอบหาค่าสหสัมพันธ์ของแบบสอบถาม เป็นการหาความเที่ยงตรงในโครงสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของผู้ตอบแบบสอบถามทุกข้อ
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของผู้ตอบแบบสอบถามรายข้อ
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525 : 226)

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตร α Coefficient

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \left(\frac{\sum s_{x_1}^2}{\sum s_{x_t}^2} \right) \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_{x_1}^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 $\sum s_{x_t}^2$ แทน ค่าของความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

(Cronbach. 1971 : 161)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องคำนวณกลโปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (Statistical Package for Social Sciences) หรือ SPSS ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	Sum of square
MS	แทน	Mean square
df	แทน	degree of freedom
F	แทน	อัตราส่วนวิกฤตใน F - distribution
q	แทน	อัตราส่วนวิกฤตของ Studentized q-statistic

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้จัดทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการหาคะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้เครื่องคำนวณกล แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อมาประเมินโดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาของเบสต์ (Best. 1963 : 158 - 159) ดังนี้

3.66 - 5.00 อยู่ในเกณฑ์มาก

2.33 - 3.65 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

1.00 - 2.32 อยู่ในเกณฑ์น้อย

ตอนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู

1. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกด้าน

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศ การสอน

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้ คำปรึกษา

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านวิชาการ

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการ บริการชุมชน

7. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ

รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยจัดกลุ่มและเรียงลำดับคำตอบ ตามปริมาณความถี่มากไปหาน้อย

ตอนที่ 3 เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ให้จัดอันดับความสำคัญ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยและจัดอันดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู หกด้าน คือ ด้านการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการบริการชุมชนและด้านบุคลิกภาพ ผู้วิจัยได้แสดงไว้ในตาราง 3 4 5 6 7 และ 8 และเพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นผู้วิจัยได้แสดงภาพประกอบเป็น แผนภูมิเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนะของกลุ่มตัวอย่างรายข้อ ดังภาพประกอบ 1 2 3 4 5 และ 6 ดังนี้

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการสอน

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	สามารถชี้แจงแผนการเรียนและแผนการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาได้	4.340	0.668	3.918	0.189	4.054	0.728
2.	บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.489	0.585	3.980	0.877	4.178*	0.797
3.	สามารถประยุกต์หลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.035	0.620	3.709	0.884	3.822	0.827
4.	จัดเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.404	0.712	4.092**	0.878	4.064	0.847
5.	สามารถอธิบายหลักการในวิชาศิลปะแก่ผู้เรียนได้ชัดเจน	4.638*	0.735	4.000	0.889	4.134	0.850
6.	สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน	4.170	0.816	3.673*	1.065	3.802	0.988
7.	สามารถจัดห้องปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการศิลปะ	4.064*	0.791	3.694	1.052	3.669*	0.696

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8.	เปิดโอกาสให้นักศึกษาถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.277	0.743	3.980	0.871	4.109	0.891
9.	ติดตามดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	4.468	0.687	3.883	1.091	3.847	0.952
10.	สามารถจัดและประเมินผล การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องตาม หลักวิชา	4.234	0.813	3.724	0.958	3.955	0.989

** คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

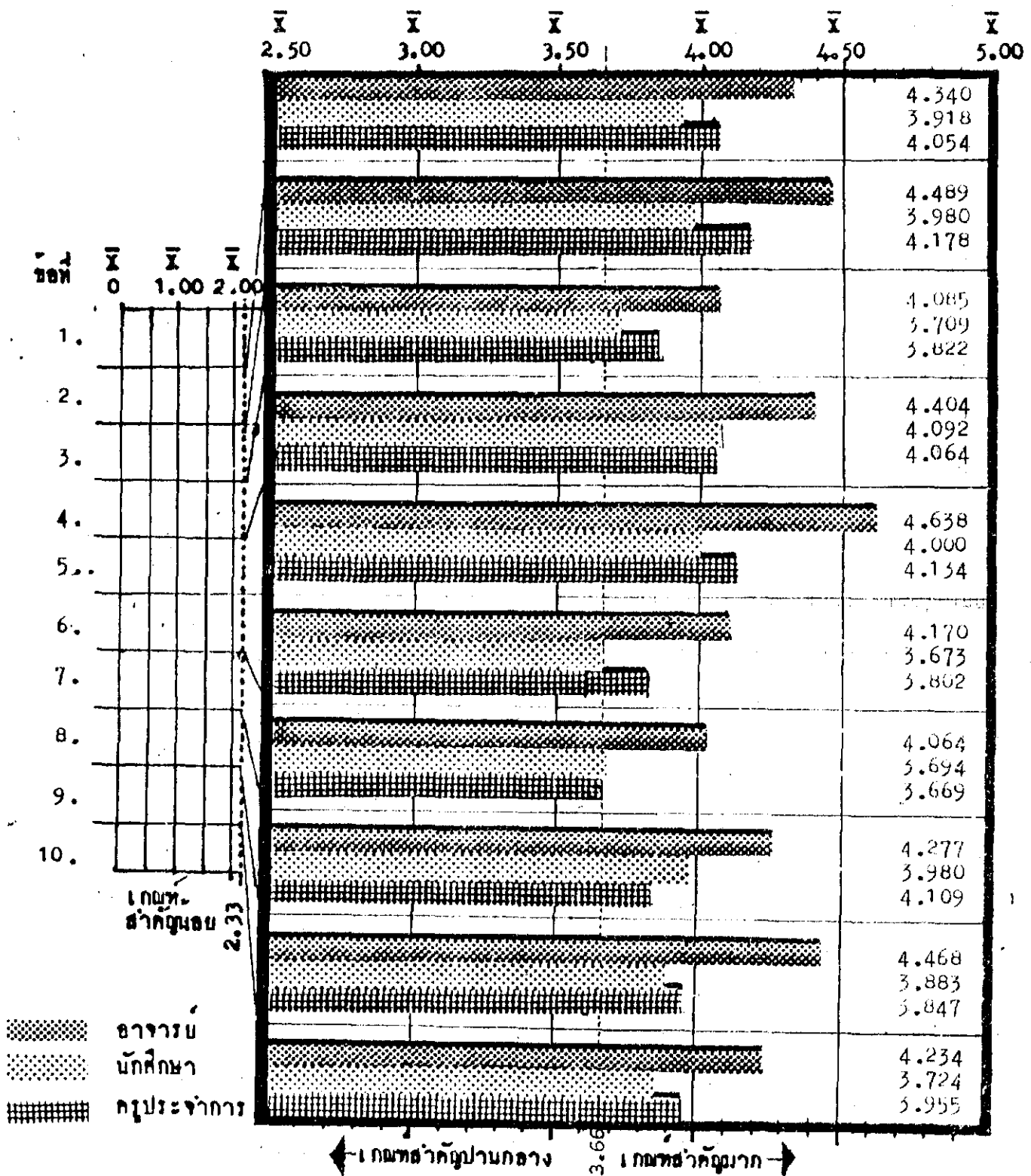
* คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือสามารถอธิบายหลักการในวิชาศิลปะแก่ผู้เรียนได้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.638$, S.D. = 0.735) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสามารถจัดห้องปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการศิลปะ ($\bar{X} = 4.064$, S.D. = 0.791)

ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.092$, $S.D. = 0.878$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็น วัสดุฝึกงานและสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.673$, $S.D. = 1.065$)

ทัศนะของครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชา ศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มี ค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักศึกษา ก่อนลงมือปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.178$, $S.D. = 0.797$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ สามารถจัดห้องปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการศิลปะ ($\bar{X} = 3.669$, $S.D. = 0.969$)

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน ข้อที่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของอาจารย์ คือ สามารถอธิบายหลักการในวิชา ศิลปะให้ผู้เรียนได้ชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของนักศึกษา คือ จัดเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของ ครูประจำการ คือ บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักศึกษา ก่อน ลงมือปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของอาจารย์และครูประจำการ เป็นข้อเดียวกัน คือ สามารถจัดห้องปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการศิลปะ และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของนักศึกษา คือ สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน

ภาพประกอบ 1 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีทัศนคติ
ที่ดีประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ทำนองสอน

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาใน วิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11.	สามารถแนะนำการทําโครงการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอนได้	4.170	0.702	3.832	0.827	3.782	0.812
12.	สามารถแนะนำวิธีการทํานันทนาการสอนได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.170	0.702	3.628	0.853	3.693	0.837
13.	สามารถแนะนำวิธีจัดหาสื่อการเรียนที่มีในห้องเรียนได้	4.234	0.758	3.770	0.925	3.817	0.893
14.	สามารถออกแบบนันทนาการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนได้	3.957	0.806	3.434	0.854	3.574	0.796
15.	สามารถประยุกต์หลักการนิเทศการสอนได้อย่างเหมาะสม	3.851	0.722	3.495	0.850	3.708	0.822
16.	เข้าใจเทคนิคการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกชั้นตอน	3.766	1.005	3.342	1.013	3.569	0.891
17.	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.191	0.770	3.857	0.945	4.059	0.802

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18.	ตรวจสอบคุณภาพการสอนของ นักศึกษาฝึกสอนอย่างละเอียด	4.021	0.821	3.474	0.931	3.594	0.825
19.	บอกหลักเกณฑ์การวัดผลการฝึก สอนแก่นักศึกษาได้	4.255*	0.642	3.745	0.875	3.847	0.805
20.	สามารถนำประสบการณ์การสอน ในระดับประถมหรือมัธยมศึกษา มาปรับใช้ในการสอนได้	4.225	0.642	3.857*	0.934	4.030	0.772

** คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

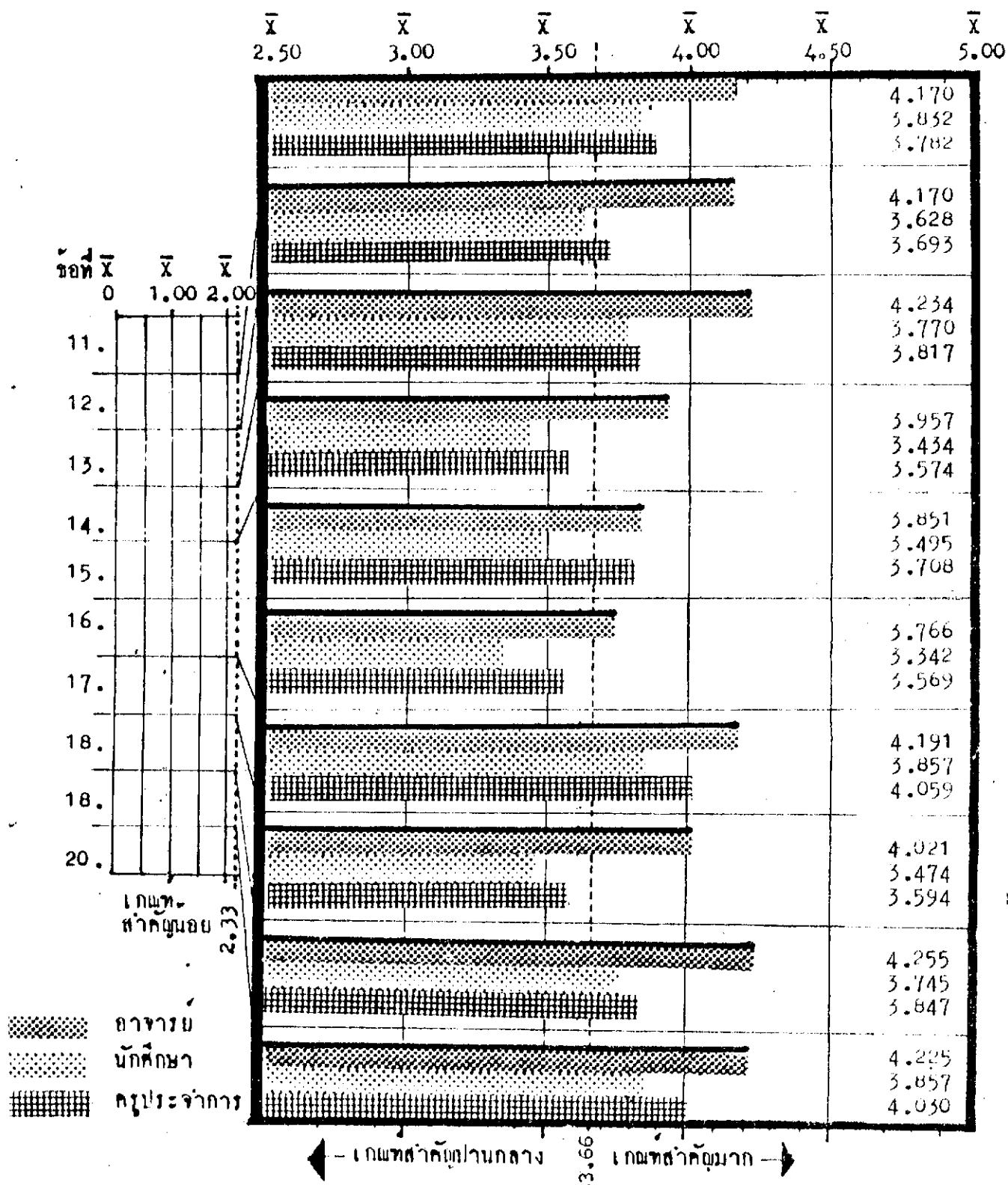
* คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อกฎสมบัติที่พึงประสงค์
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ย
อยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ บอกหลักเกณฑ์การวัดผลการ
ฝึกสอนแก่นักศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.255$, S.D. = 0.642) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด
คือ เข้าสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกขั้นตอน

ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำประสบการณ์การสอนในระดับประถมและมัธยมมาปรับใช้ในการสอนได้ ($\bar{X} = 3.857$, S.D. = 0.945 และ $\bar{X} = 3.857$, S.D. = 0.934) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เข้าสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกชั้นตอน ($\bar{X} = 3.342$, S.D. = 1.013)

ทัศนะของครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.059$, S.D. = 0.802) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เข้าสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกชั้นตอน ($\bar{X} = 3.569$, S.D. = 0.891)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของอาจารย์ คือ บอกหลักเกณฑ์การวัดผลการฝึกสอนแก่นักศึกษาได้ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดของนักศึกษาและครูประจำการ เป็นข้อเดียวกัน คือ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของนักศึกษาอีกข้อหนึ่ง คือ สามารถนำประสบการณ์การสอนในระดับชั้นประถมหรือมัธยมมาปรับใช้ในการสอนได้ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการเป็นข้อเดียวกัน คือ เข้าสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกชั้นตอน

ภาพประกอบ 2 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อคุณสมบัติ
ที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของทั้งอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาใน วิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21.	สามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศึกษาแก่นักศึกษาได้	4.234*	0.785	3.801	0.827	3.970**	0.840
22.	สามารถแนะนำวิธีลงทะเลียนแก่นักศึกษาได้อย่างละเอียดชัดเจน	3.979	0.847	3.582	1.007	3.748	0.988
23.	สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียนแก่นักศึกษาได้	4.064	0.791	3.638	0.980	3.832	0.915
24.	สามารถแนะวิธีหาความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษาได้	4.085	0.775	3.929	0.925	3.822	0.809
25.	สามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาให้นักศึกษาได้	3.957	0.859	3.969*	0.987	3.822	0.891
26.	เข้าพบนักศึกษาตามเวลาที่นัดหมายอย่างสม่ำเสมอ	4.149	0.780	3.658	0.956	3.822	0.845

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
27.	สามารถประยุกต์หลักการให้คำปรึกษาได้อย่างเหมาะสม	3.915	0.775	3.520	0.787	3.673	0.741
28.	รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษอย่างละเอียด	3.579	0.794	3.515	0.531	3.579	0.918
29.	สามารถจัดบริการแนะแนวแหล่งให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาได้	3.404*	0.876	3.449	1.039	3.041	0.932
30.	สนับสนุนให้นักศึกษามีเสรีภาพในการแต่งกายตามสบาย	3.723	1.228	2.944*	1.337	2.916*	1.188

** คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

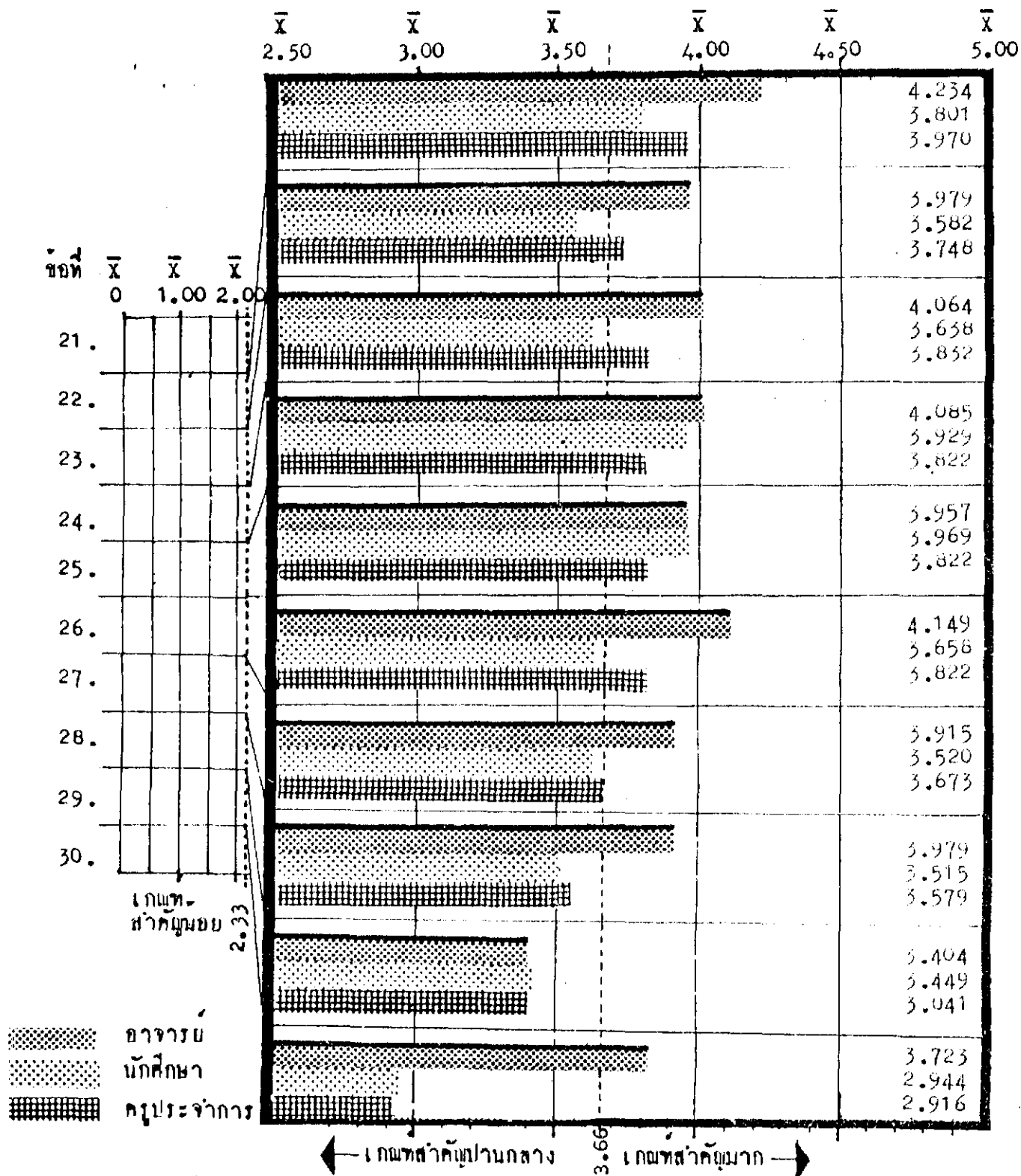
* คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา มีค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศึกษาแก่นักศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.234$, S.D. = 0.758) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถจัดบริการแนะแนวแหล่งให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.404$, S.D. = 0.876)

ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อ ในสาขาวิชาศิลปศึกษาให้นักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.969$, S.D. = 0.937) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สนับสนุนให้นักศึกษามีเสรีภาพในการแต่งกายตามสบาย ($\bar{X} = 2.944$, S.D. = 1.337)

ทักษะของครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศึกษาให้นักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.970$, S.D. = 0.840) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สนับสนุนให้นักศึกษามีเสรีภาพในการแต่งกายตามสบาย ($\bar{X} = 2.916$, S.D. = 1.188)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทักษะของอาจารย์และครูประจำการเป็นข้อเดียวกัน คือ สามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศึกษาให้นักศึกษาได้ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทักษะของนักศึกษา คือ สามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาให้นักศึกษาได้ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทักษะของอาจารย์ คือ สามารถจัดบริการแนะแนวแหล่งให้ทุนการศึกษาให้นักศึกษาได้ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดของนักศึกษาและครูประจำการเป็นข้อเดียวกัน คือ สนับสนุนให้นักศึกษามีเสรีภาพในการแต่งกายตามสบาย

ภาพประกอบ 3 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยหัตถ์ของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 169		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
31.	สามารถอภิปรายปัญหาหรือ ตอบปัญหาในสาขาวิชาศิลปศึกษา ได้อย่างชัดเจน	4.44*	0.544	3.929	0.903	4.064	0.780
32.	สามารถเขียนคำราหรือเอกสาร ประกอบการสอนได้	4.213	0.720	3.628	0.905	3.609	0.962
33.	สามารถแนะนำคำราและ งานวิจัยเกี่ยวกับวิชาศิลปศึกษา ได้	4.106	0.667	3.770	0.885	3.881	0.802
34.	สามารถอธิบายหลักการจัดภาพ ที่ดีได้	4.404	0.681	4.071*	0.513	4.079*	0.794
35.	สามารถทำการศึกษารวบรวมหรือ ทดลองงานทางศิลปะได้	4.085	0.747	3.781	0.876	3.832	0.853
36.	เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ หรือชมรมศิลปะต่าง ๆ	3.043*	1.103	3.306*	0.960	3.401*	0.999
37.	ติดตามชมผลงานการแสดง ศิลปะต่าง ๆ อยู่เสมอ	4.149	0.691	3.923	0.944	3.861	0.881

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
38.	ติดตามความก้าวหน้าทางด้านการสอนวิชาศิลปศึกษาอยู่เสมอ	4.149	0.691	3.923	0.944	3.861	0.881
39.	เสนอผลงานทางวิชาการให้ปรากฏอยู่เสมอ	3.766	0.840	3.561	0.910	3.639	0.842
40.	สามารถนำความรู้จากอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะได้	4.085	0.686	3.893	0.952	4.035	0.762

** คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

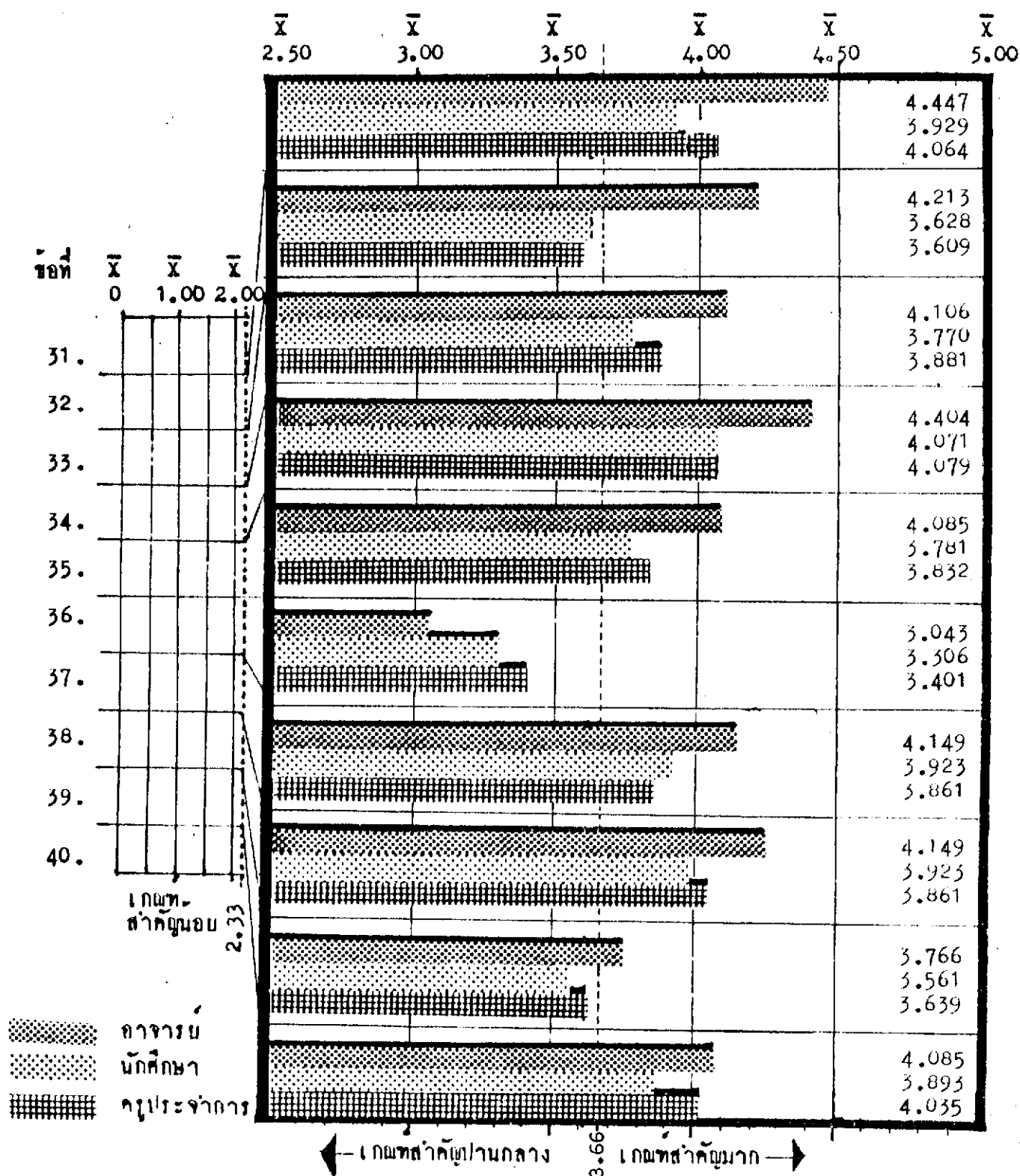
* คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านวิชาการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถอภิปรายปัญหาหรือตอบปัญหาในสาขาวิชาศิลปศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.447$, S.D. = 0.544) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพหรือชมรมศิลปะต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.043$, S.D. = 1.103)

ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อคุณ สมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถอธิบายหลักการจัดภาพที่ดีได้ ($\bar{X} = 4.071$, $S.D. = 0.813$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพหรือชมรมศิลปะต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.306$, $S.D. = 0.960$)

ทัศนะของครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถอธิบายหลักการจัดภาพที่ดีได้ ($\bar{X} = 4.079$, $S.D. = 0.794$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพหรือชมรมศิลปะต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.401$, $S.D. = 0.999$)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของอาจารย์ คือ สามารถอธิบายปัญหาหรือตอบปัญหาในสาขาวิชาศิลปศึกษาได้อย่างชัดเจน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการเป็นข้อเดียวกัน คือ สามารถอธิบายหลักการจัดภาพที่ดีได้ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ เป็นข้อเดียวกัน คือ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพหรือชมรมศิลปะต่าง ๆ

ภาพประกอบ 4 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีทัศนคติ
ที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ท่านวิชาการ

ตาราง 7. คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
41.	สามารถจัดสอนและฝึกอบรม ศิลปาชีพแก่ชุมชนได้	3.894	0.759	3.553	0.890	3.619	0.857
42.	สนับสนุนให้นักศึกษาวออกไปปฏิบัติงาน ศิลปะช่วยเหลือชุมชน	3.830	0.761	3.704	0.979	3.614	0.908
43.	สามารถช่วยปฏิบัติงานศิลปะร่วมกับ นักศึกษาและหน่วยงานอื่นได้	4.021	0.707	3.796	0.928	3.698	0.824
44.	สามารถจัดประชุมสัมมนา เพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษาแก่ครูในโรงเรียน ต่าง ๆ ในชุมชนได้	4.021	0.821	3.597	0.926	3.609	0.936
45.	สามารถเสนอบทความด้านศิลปศึกษา แก่ชุมชนโดยใช้สื่อสารมวลชนได้	3.809	0.789	3.510	0.593	3.540	0.904
46.	สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงาน ด้านศิลปศึกษาแก่โรงเรียนหรือ หน่วยงานในชุมชนได้	3.979	0.737	3.561	0.918	3.728	0.841

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
47.	สามารถแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้ปกครองของนักศึกษาได้	3.702*	0.832	3.460*	0.989	3.619	0.924
48.	สามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้	4.170**	0.789	3.964*	0.885	3.896*	0.872
49.	สามารถใช้ความรู้ความชำนาญเฉพาะตนช่วยเป็นกรรมการตัดสินการประกวดผลงานทางศิลปะที่ชุมชนจัดขึ้นได้	4.064	0.818	3.867	0.879	3.876	0.791
50.	สามารถเข้าร่วมในรายการอภิปรายเรื่องศิลปศึกษาในสถานที่ประชุมของชุมชนได้	4.000	0.752	3.638	0.926	3.639	0.860

** คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

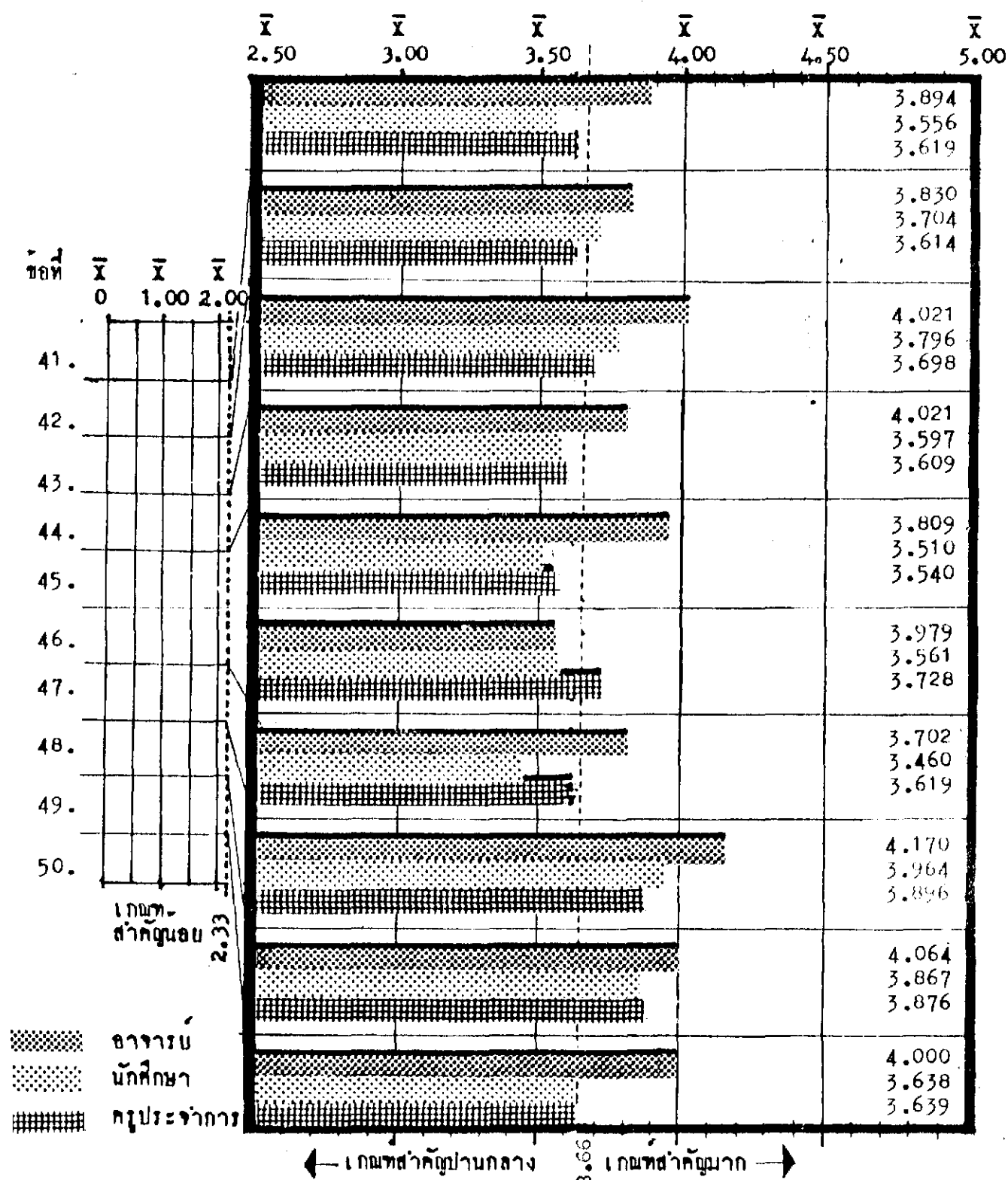
* คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้ ($\bar{X} = 4.170$, $S.D. = 0.789$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้ปกครองของนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.702$, $S.D. = 0.832$)

ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.964$, $S.D. = 0.885$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้ปกครองของนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.469$, $S.D. = 0.989$)

ทักษะของครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.896$, $S.D. = 0.872$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถเสนอบทความด้านศิลปศึกษาแก่ชุมชนโดยใช้อีเมลวารสารได้ ($\bar{X} = 3.540$, $S.D. = 0.904$)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ เป็นข้อเดียวกัน คือ สามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทักษะของอาจารย์ และนักศึกษาเป็นข้อเดียวกัน คือ สามารถแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้ปกครองของนักศึกษาได้ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทักษะของครูประจำการ คือ สามารถเสนอบทความด้านศิลปศึกษาแก่ชุมชนโดยใช้อีเมลวารสารได้

ภาพประกอบ 5 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติ
ที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาใน วิทยาลัยครู คำนวณคลิสิกภาพ

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
51.	แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงานศิลปกรรม	3.766	1.005	3.602	1.020	3.658	0.986
52.	ขยันอดทนในการปฏิบัติงานศิลปะที่ได้รับมอบหมาย	4.258	0.657	4.046	0.879	4.030	0.858
53.	ดูแลรักษาห้องปฏิบัติการศิลปะให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ	3.894	0.866	3.806	0.913	3.743	0.883
54.	ปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง	4.489	0.683	4.250	0.930	4.376	0.689
55.	มีน้ำใจและครึกครื้นในวิชาชีพของตน	4.511	0.621	4.357	0.775	4.376	0.738
56.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่เหมาะสม	4.191	0.711	4.128	0.853	4.173	0.716
57.	สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่แปลกใหม่เสมอ	4.213	0.806	4.129	0.905	4.104	0.837
58.	ไว้วางใจและมีไหวพริบดีพอให้ดูคล้ายกับว่าเป็นศิลปิน	3.638	0.845	4.066	1.119	4.178	1.110

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์ N = 47		นักศึกษา N = 196		ครูประจำการ N = 202	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
59.	ดื่มและสูบบุหรี่เพื่อให้เลิกปี จินตนาการ	4.596	0.771	4.153	1.144	4.193	1.110
60.	มีจรรยาบรรณแห่งอาชีพของตน	4.647**	0.610	4.321	0.973	4.322	0.870

** คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

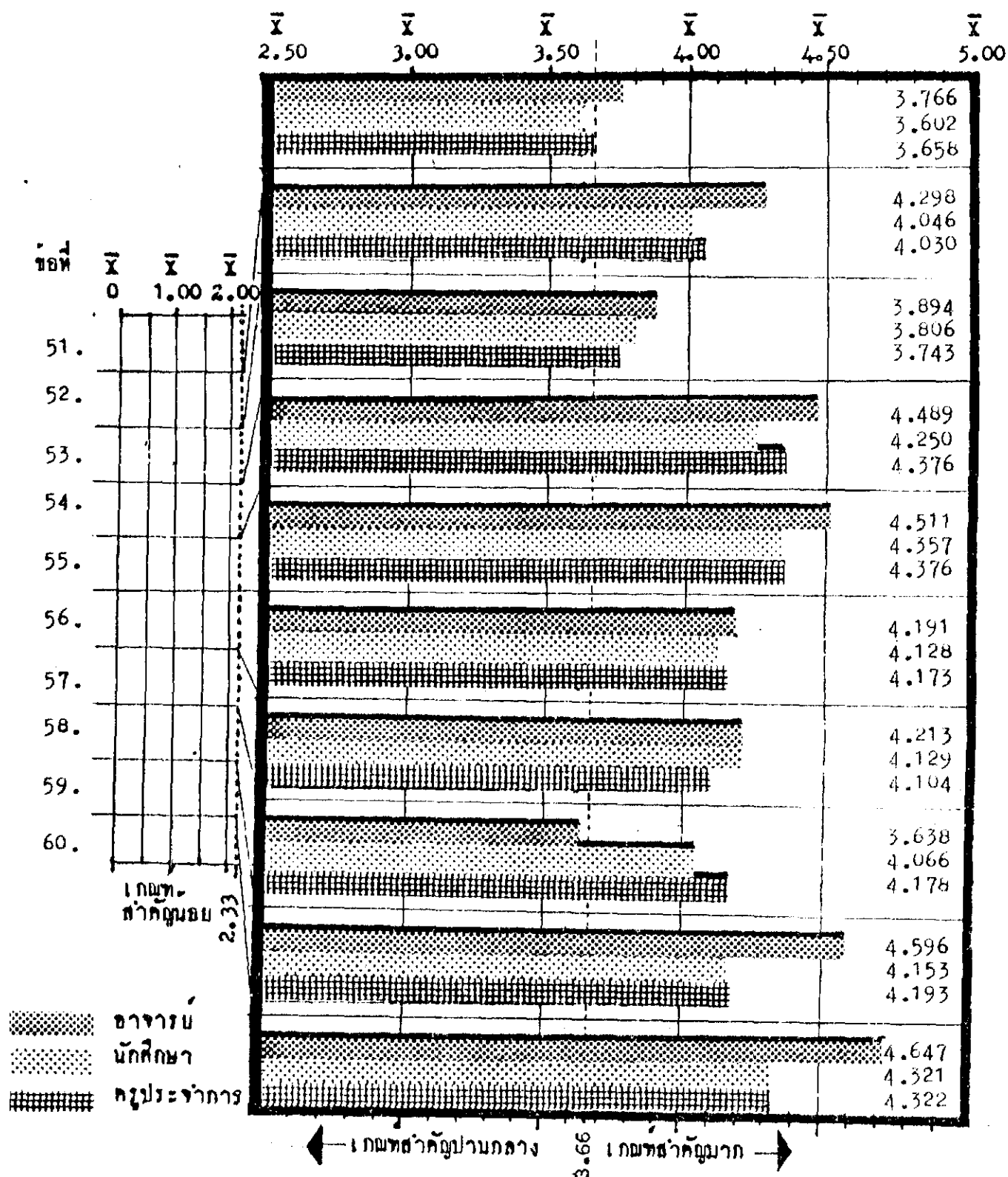
* คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีจรรยาบรรณแห่งอาชีพของตน ($\bar{X} = 4.647$, S.D. = 0.610) ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ไว้มายาวและมีหนวดเคราให้ดูคล้ายกับว่าเป็นศิลปิน ($\bar{X} = 3.638$, S.D. = 0.845)

ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีน้ำใจและศรัทธาในวิชาชีพของตน ($\bar{X} = 4.357$, S.D. = 0.775) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงานศิลปกรรม ($\bar{X} = 3.602$, S.D. = 1.020)

ทักษะของครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชา
ศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณบุคลิกภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง
ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีน้ำใจและศรัทธาในวิชาชีพของตนและปฏิบัติงาน
ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.376$, $S.D. = 0.738$ และ $\bar{X} = 4.376$,
 $S.D. = 0.689$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับ
การปฏิบัติงานศิลปกรรม ($\bar{X} = 3.658$, $S.D. = 0.986$)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณ
บุคลิกภาพ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ในทัศนะของอาจารย์ คือ มีจรรยาบรรณ
แห่งอาชีพของตน ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดของนักศึกษา กับครูประจำการ
เป็นข้อเดียวกัน คือ มีน้ำใจและศรัทธาในวิชาชีพของตน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด
ในทัศนะของครูประจำการอีกข้อหนึ่ง คือ ปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนข้อ
ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของอาจารย์ คือ ว่างมยาวและมีหนวดเคราให้ดู
คล้ายกับว่าเป็นศิลปิน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการ
เป็นข้อเดียวกัน คือ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงานศิลปกรรม

ภาพประกอบ 6 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ตำบลบึงฉลือ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู

ตาราง ๑ ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4.3180	2	2.1590	9.825*
ภายในกลุ่ม	97.1310	442	0.2198	
รวม	101.4490	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง ๑ แสดงว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกด้านแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-statistic ตรวจสอบคะแนนเฉลี่ยดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกด้าน
โดยใช้ q-statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{x}$	3.7760	3.8383	4.1135
นักศึกษา	3.7760	-	0.0623	0.3375*
ครูประจำการ	3.8383		-	0.4992*
อาจารย์	4.1135			-
r			2	3
		$q_{.95} (r, 442)$	2.77	3.31
$\sqrt{MS_{error} / n}$		$q_{.95} (r, 442)$	2.35	2.81

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย เกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกด้าน แสดงว่าระหว่างทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและทักษะของอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทุกด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของนักศึกษากับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	7.7419	2	3.8709	11.531*
ภายในกลุ่ม	148.5236	442	0.3357	
รวม	156.1155	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง 11 แสดงว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2
ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์
ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอนแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-statistic ตรวจสอบ
คะแนนเฉลี่ยดังปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน โดยใช้ q-statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{x}$	3.8653	3.5604	4.3170
นักศึกษา	3.8653	-	0.0951	0.4517*
ครูประจำการ	3.5604		-	0.3566*
อาจารย์	4.3170			-
r			2	3
$q_{.95} (r, 442)$			2.77	3.31
$\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$		$q_{.95} (r, 442)$	2.53	3.50

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน แสดงว่าระหว่างทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและทักษะของอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของนักศึกษากับครูประจำการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	7.6290	2	3.8145	11.604*
ภายในกลุ่ม	145.2981	442	0.3287	
รวม	152.9271	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง 13 แสดงว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ด้านการนิเทศการสอนแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-statistic ตรวจสอบคะแนนเฉลี่ย ดังปรากฏในตาราง 14

ตาราง 14 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน โดยใช้ q-statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{x}$	3.6434	3.7673	4.0872
นักศึกษา	3.6434	-	0.1239	0.4438*
ครูประจำการ	3.7673		-	0.3199*
อาจารย์	4.0872			-
r			2	3
		$q_{.95} (r, 442)$	2.77	3.31
$\sqrt{MS_{error} / n}$		$q_{.95} (r, 442)$	2.88	3.44

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน แสดงว่าทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและทักษะของอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการนิเทศการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของนักศึกษากับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการ
ให้คำปรึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4.6122	2	2.3061	8.434*
ภายในกลุ่ม	120.4702	442	0.2734	
รวม	125.4702	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง 15 แสดงว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้
คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน
ข้อที่ 4 ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษาแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-statistic ตรวจสอบ
คะแนนเฉลี่ย ดังปรากฏในตาราง 16

ตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา โดยใช้ q-statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{X}$	3.6005	3.6584	3.5489
นักศึกษา	3.6005	-	0.0579	0.3484*
ครูประจำการ	3.6584		-	0.2905*
อาจารย์	3.5489			-
r			2	3
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q_{.95} (r, 442)$	2.77	3.31
		$q_{.95} (r, 442)$	2.63	3.14

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษา แสดงว่าระหว่างทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและทักษะของอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการให้คำปรึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของ นักศึกษากับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2.8035	2	1.4018	3.883*
ภายในกลุ่ม	159.5739	442	0.3610	
รวม	162.3774	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง 17 แสดงว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ
ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5
ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ มีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์
ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู คำนวณวิชาการแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-statistic ตรวจสอบ
คะแนนเฉลี่ย ดังปรากฏในตาราง 18

ตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการ โดยให้ q -statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{X}$	3.7857	3.8446	4.0574
นักศึกษา	3.7857	-	0.0586	0.0217*
ครูประจำการ	3.8446		-	0.2128*
อาจารย์	4.0574			-
	r		2	3
	$q_{.95}(r, 442)$		2.77	3.31
	$\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$	$q_{.95}(r, 442)$	3.04	3.68

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จาก ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการ แสดงว่าระหว่างทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณการมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของนักศึกษากับครูประจำการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3.1814	2	1.5907	3.914*
ภายในกลุ่ม	179.6313	442	0.0464	
รวม	182.8127	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง 15 แสดงว่าทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ มีทัศนคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชนแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q-statistic ตรวจสอบคะแนนเฉลี่ย ดังปรากฏในตาราง 20

ตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน โดยใช้ q-statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{X}$	3.6663	3.6837	3.5489
นักศึกษา	3.6663	-	0.0174	0.2826*
ครูประจำการ	3.6837		-	0.2652*
อาจารย์	3.5489			-
r			2	3
$\sqrt{MS_{error}/n}$		$q_{.95} (r, 442)$	2.77	3.31
ก		$q_{.95} (r, 442)$	1.08	1.29

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชน แสดงว่าระหว่างทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและทักษะของอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านการบริการชุมชนมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของนักศึกษากับครูประจำการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณคลิสิกภาพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2.0028	2	1.0014	3.307 *
ภายในกลุ่ม	133.8560	442	0.3028	
รวม	135.8588	444		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$F_{.05} (2, 442) = 3.02$$

จากตาราง 21 แสดงว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณคลิสิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่า "อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการมีทักษะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู คำนวณคลิสิกภาพแตกต่างกัน"

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้ q -statistic ตรวจสอบ คะแนนเฉลี่ย ดังปรากฏในตาราง 22

ตาราง 22 ทดสอบความแตกต่างระหว่างทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ โดยใช้ q-statistic

กลุ่มตัวอย่าง		นักศึกษา	ครูประจำการ	อาจารย์
	$\bar{x}$	4.0949	4.1153	4.3213
นักศึกษา	4.0949	-	0.0204	0.2264*
ครูประจำการ	4.1153		-	0.2060*
อาจารย์	4.3213			-
r			2	3
$q_{.95} (r, 442)$			2.77	3.31
$\sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$			2.79	3.34

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพ แสดงว่าระหว่างทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาและทักษะของอาจารย์กับครูประจำการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านบุคลิกภาพมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ทักษะของนักศึกษาและครูประจำการ ส่วนทักษะของนักศึกษากับครูประจำการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด มีผู้ตอบเห็นควรเพิ่มเติมคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู สรุปรวมได้ 17 ข้อ ดังตาราง 23

ตาราง 23 ความถี่ที่เสนอของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู จากแบบสอบถามปลายเปิด เรียงตามลำดับความถี่

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ความถี่			
	อาจารย์	นักศึกษา	ครูประจำการ	รวม
1. เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาเวลาปฏิบัติงาน	-	31	7	38
2. เป็นกันเองกับนักศึกษา	-	27	4	31
3. มีความยุติธรรมในการประเมินผล	-	18	2	20
4. วางตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาครู	2	6	8	16
5. สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี	3	5	7	15
6. มีทักษะในการสอนภาคปฏิบัติ	-	8	5	13
7. มีความสามัคคีในคณะอาจารย์	5	1	3	13
8. กวักชันเรื่องการรักษาความสะอาด	10	1	2	13

ตาราง 23 (ต่อ)

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ความถี่			
	อาจารย์	นักศึกษา	ครูประจำการ	รวม
9. แนะนำเรื่องกาาแต่งกายให้ถูกระเบียบ	10	1	2	13
10. สอดแทรกค่านิยมสินค้าไทยในชั่วโมงสอน	11	1	1	13
11. เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	7	4	2	13
12. พุดจาสุภาพ ไม่หยาบคาย	1	5	5	11
13. วิจาร์ณผลงานและเสนอแนะสิ่งที่ต้องแก้ไข	2	5	4	11
14. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	8	2	-	10
15. มีอารมณ์ขันบางขณะ	-	2	2	4
16. ครองคอเวลา	2	-	-	2
17. สร้างผลงานใหม่ ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา	-	-	1	1
รวม	68	116	54	237

จากตาราง 23 แสดงว่า ทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู เพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปรวมได้ทั้งสิ้น 17 ข้อ เมื่อพิจารณาตามปริมาณความถี่และกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า ทักษะของอาจารย์ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ แนะนำเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบ รองลงไปคือ สอดแทรกค่านิยมสินค้าไทยในชั่วโมงสอน ทักษะของนักศึกษาข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาเวลาปฏิบัติงาน รองลงไปคือ เป็นกันเองกับนักศึกษา ส่วนทักษะของครูประจำการข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ วางคนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาครู รองลงไปคือ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี และเมื่อพิจารณาปริมาณความถี่โดยส่วนรวม ปรากฏว่า ข้อที่มีความถี่มากเป็นลำดับ คือ เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาเวลาปฏิบัติงาน (38) เป็นกันเองกับนักศึกษา (31) มีความยุติธรรมในการประเมินผล (20) วางคนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาครู (16) และสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี (15)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู โดยผู้วิจัยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าของอันดับความสำคัญ คือ กลุ่มตัวอย่างเลือกอันดับหนึ่งให้คะแนนหกคะแนน เลือกอันดับสองให้คะแนนห้าคะแนน เลือกอันดับสามให้คะแนนสี่คะแนน เลือกอันดับสี่ให้คะแนนสามคะแนน เลือกอันดับห้าให้คะแนนสองคะแนนและเลือกอันดับหกให้คะแนนหนึ่งคะแนน แล้วคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยและจัดอันดับความสำคัญจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังตาราง 24

ตาราง 24 คะแนนเฉลี่ยอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน
 วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ในทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	อาจารย์		นักศึกษา		ครูประจำการ	
	ค่าเฉลี่ย	อันดับ ความ สำคัญ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ ความ สำคัญ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ ความ สำคัญ
ด้านการสอน	4.380	1	4.357	1	4.213	1
ด้านการนิเทศการสอน	4.043	3	3.352	4	3.213	4
ด้านการให้คำปรึกษา	3.975	4	3.643	3	3.351	3
ด้านวิชาการ	4.151	2	4.056	2	4.010	2
ด้านการบริการชุมชน	1.638	6	1.755	6	1.856	6
ด้านบุคลิกภาพ	2.000	5	2.643	5	2.371	5

จากตาราง 24 แสดงว่าอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ จัดอันดับ
 ความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู
 ตรงกันในด้านการสอนเป็นอันดับหนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับสอง ด้านบุคลิกภาพ
 เป็นอันดับห้าและด้านการบริการชุมชนเป็นอันดับหก ส่วนคุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน
 อาจารย์จัดให้เป็นอันดับสามแก่นักศึกษาและครูประจำการจัดให้เป็นอันดับสี่ คุณสมบัติ
 ด้านการให้คำปรึกษา อาจารย์จัดให้เป็นอันดับสี่แก่นักศึกษาและครูประจำการจัดให้
 เป็นอันดับสาม

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ด้านการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการบริการชุมชนและด้านบุคลิกภาพ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนและอบรม วิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี 10 แห่ง คือ วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูนครราชสีมาและวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2527 โดยศึกษาอาจารย์ทุกคนรวม 49 คน สุ่มนักศึกษาและครูประจำการโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครฟี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้แก่นักศึกษา จำนวน 216 คนและครูประจำการจำนวน 226 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 442 คน แต่เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล มีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ใช้ในการวิจัยได้เพียง 445 คน ประกอบด้วยอาจารย์ 47 คน นักศึกษา 196 คน ครูประจำการ 202 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูรวมหกค่าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็นสามตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู แบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าและส่วนที่สองเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามบอกคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนที่เห็นว่าควรมีเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้จัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู หกค่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้เครื่องคำนวณแล้วประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อโดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาของเบสท์

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้ F-test และใช้ q-statistic ตรวจสอบความแตกต่างแต่ละคู่

3. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยจัดกลุ่มและเรียงลำดับค่าตอบตามปริมาณความถี่มากไปหาน้อย

4. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามให้จัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยและจัดอันดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู มีดังนี้

1. ทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ในแต่ละด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยรายชื่ออยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง คือ

1.1 ด้านการสอน กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ แต่มีความเห็นแตกต่างกันเป็นรายชื่อ คือ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ในทัศนะของอาจารย์คือ สามารถอธิบายหลักการในวิชาศิลปะแก่ผู้เรียนได้ชัดเจน ในทัศนะของนักศึกษาคือ จัดเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนในทัศนะของครูประจำการคือ บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาก่อนลงมือปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของอาจารย์และครูประจำการมีความเห็นสอดคล้องกันคือ สามารถจัดห้องปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการศิลปะ ในทัศนะของนักศึกษาคือ สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นวัสดุฝึกงานและสื่อการสอน

1.2 ด้านการนิเทศการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกัน อาจารย์มีความเห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ บอกหลักเกณฑ์การวัดผลการฝึกสอนแก่นักศึกษาได้ นักศึกษาและครูประจำการเห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ในทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการเห็นสอดคล้องกันคือ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอีกข้อหนึ่งที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในทัศนะของ

นักศึกษา คือ สามารถนำประสบการณ์การสอนในระดับประถมและมัธยมศึกษา มาปรับใช้
ในการสอนได้ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดทุกกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันคือ
เข้าสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกชั้นตอน

1.3 ด้านการให้คำปรึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันคือ
อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงหนึ่งข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือสามารถจัดบริการแนะแนวแหล่งให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาได้
นักศึกษาและครูประจำการมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากและ
ปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในพื้นที่ของอาจารย์และครูประจำการเป็นข้อ
เดียวกันคือสามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศึกษาแก่นักศึกษาได้ ส่วนข้อที่มีค่า
คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในพื้นที่ของนักศึกษา คือ สามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทาง
ศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาแก่นักศึกษาได้ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในพื้นที่ของ
นักศึกษาและครูประจำการมีความเห็นสอดคล้องกันคือ สนับสนุนให้นักศึกษามีเสรีภาพ
ในการแต่งกายตามสบาย

1.4 ด้านวิชาการ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันคือ ในพื้นที่ของ
อาจารย์ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ สามารถอภิปรายปัญหาหรือตอบปัญหาในสาขา
วิชาศิลปศึกษาได้อย่างชัดเจน ส่วนในพื้นที่ของนักศึกษาและครูประจำการมีความเห็น
สอดคล้องกันคือ สามารถอธิบายหลักการจิตภาพที่ลึกได้ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด
ทุกกลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกันคือ เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพหรือชมรมศิลปะต่าง ๆ

1.5 ด้านการบริการชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันคือ
อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ นักศึกษาและครูประจำการเห็น
สอดคล้องกันว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากและปานกลาง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด
ทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องกันคือ สามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่อง
ศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้ และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในพื้นที่ของอาจารย์และ
นักศึกษาเห็นสอดคล้องกันคือ สามารถแนะแนวการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาแก่

ผู้ปกครองของนักศึกษาได้ ซึ่งที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของครูประจำการคือ สามารถเสนอบทความด้านศิลปศึกษาแก่ชุมชนโดยใช้สื่อสารมวลชนได้

1.6 ด้านบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกันว่ามีค่าความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากเป็นส่วนใหญ่ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดใ้ทัศนะของอาจารย์คือ มีจรรยาบรรณแห่งอาชีพของตน ในทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการเห็นสอดคล้องกันคือ มีน้ำใจและศรัทธาในวิชาชีพของตน และในทัศนะของครูประจำการข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดอีกข้อหนึ่งคือ ปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในทัศนะของอาจารย์คือ ไว้นมยวและมีหนวคเคราให้ถูกสลายกับว่าเป็นกลีบป็น ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยในทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการเห็นสอดคล้องกันคือ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงานคือปกรรรม

2. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ปรากฏว่า ทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่ พบว่า

2.1 ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่านักศึกษา

2.2 ทัศนะของอาจารย์และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าครูประจำการ

2.3 ทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาโหราศาสตร์ในวิทยาลัยฯ เพิ่มขึ้นจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยจัดกลุ่มและเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สรุปรวมได้ทั้งสิ้น 17 ข้อ จำแนกตามปริมาณความถี่และกลุ่มตัวอย่าง คือ ทักษะของอาจารย์ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ แนะนำการแต่งกายให้ถูกระเบียบ รองลงไปคือ สอดแทรกค่านิยมอันดีงามในวิชาโหราศาสตร์ ทักษะของนักศึกษาข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาเวลาปฏิบัติงาน รองลงไปคือ เป็นกันเองกับนักศึกษา ทักษะของครูประจำการข้อที่มีความถี่มากที่สุด วางตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษากฎ รองลงไปคือ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี และเมื่อพิจารณาปริมาณความถี่โดยรวม ข้อที่มีความถี่มากที่สุดอันดับแรกคือ เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาเวลาปฏิบัติงาน เป็นกันเองกับนักศึกษา มีความยุติธรรมในการประเมินผล วางตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษากฎ และสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี

4. การจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาโหราศาสตร์ในวิทยาลัยฯ ในทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า คุณสมบัติด้านการสอนมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับสองและด้านการบริการชุมชนเป็นอันดับสาม คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอนอาจารย์จัดเป็นอันดับสาม นักศึกษาและครูประจำการจัดเป็นอันดับสี่ และคุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษานักศึกษาและครูประจำการจัดเป็นอันดับสาม แต่อาจารย์จัดเป็นอันดับสี่ ส่วนคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพและด้านการบริการชุมชน ทั้งสามกลุ่มจัดเป็นอันดับห้าและหก

อภิปรายผล

1. การพิจารณาคำคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู ปรากฏว่า

1.1 คุณสมบัติด้านการสอน ทุกกลุ่มเห็นว่ามีค่าสำคัญอยู่ในเกณฑ์มาก อาจเป็นเพราะทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ภาระหน้าที่ของอาจารย์คือการสอน สมรรถภาพการสอนของอาจารย์มีผลต่อการเรียนของผู้เรียนคือ การสอนของอาจารย์ดี ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (วิชย กิตฺติระ 2519 : 165) และการสอน วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมและพัฒนาให้ผู้คนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของศิลปกรรมทั้งไทยและสากล กับเพื่อถ่ายทอด แนะนำความรู้ ความเข้าใจต่อบุคคลทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ อันมีผลต่อการพัฒนาสังคม บ้านต่าง ๆ ด้วยการปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสมและเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอนวิชาศิลปศึกษา ในระดับประถมและมัธยมศึกษาได้ (สภาการศึกษา 2519 : 131)

1.2 คุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน อาจารย์เห็นว่ามีค่าสำคัญอยู่ใน เกณฑ์มากอาจเป็นเพราะอาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของผู้ที่ทำหน้าที่นี้เทศ การสอนว่า เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาฝึกสอนและสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ เป็นผู้จัดประชุมสัมมนาครูอาจารย์หรือผู้บริหารการศึกษาเพื่อส่งเสริมงานวิชาการ ประเมินผลงานทางวิชาการ เสนอแนะ ใจคำปรึกษาทางวิชาการแก่กรมกองที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย (สุชีญา ชีระกุล กาญจนว ธีรภาพสินธุ์และวิจิตร (ชีระกุล) วรุตมางกูร 2524 : 27 - 28) นักศึกษาและครูประจำการเห็นว่ามีค่า สำคัญอยู่ในเกณฑ์ปานกลางอาจเป็นเพราะนักศึกษาและครูประจำการ ไม่มีประสบการณ์ใน ด้านการนิเทศการสอน จึงไม่มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และคุณสมบัติด้านการนิเทศการสอน เท่าที่ควร

1.3 คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา อาจารย์และครูประจำการเห็นสอดคล้องกันว่า มีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาสามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรศิลปศึกษาแก่นักศึกษาได้ อาจเป็นเพราะอาจารย์และครูประจำการต่างมีประสบการณ์ในการสอน ย่อมเห็นความสำคัญในการอธิบายโครงสร้างของหลักสูตร และผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถรวมทั้งมีประสบการณ์ทางด้านวิชาการ ด้านหลักสูตร มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเสียสละและยินดีช่วยเหลือผู้เรียน (คณะกรรมการประสานงานการฝึกหัดครู 2522 : 1 - 6) นักศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาสามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปะศึกษาแก่นักศึกษาได้ อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปะศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี แต่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อไม่เพียงพอและละเลยถูกต้อง

1.4 คุณสมบัติด้านวิชาการ อาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาสามารถอภิปรายปัญหาหรือตอบปัญหาด้านวิชาศิลปะศึกษาได้ชัดเจน อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความเข้าใจว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาจำเป็นต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานที่ดีเหมาะสมกับวิธีสอนศิลปะศึกษาแบบสร้างสรรค์ คือมีความรู้ความสามารถในวิชาการด้านศิลปะศึกษา สามารถอภิปรายหรือตอบปัญหาด้านศิลปะศึกษาได้ละเอียดชัดเจน (เดชา นุชคอน 2527 : 42 - 43) นักศึกษาและครูประจำการเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาสามารถอธิบายหลักการจิตภาพที่ดีได้ อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษามีทักษะในการอธิบายหลักการจิตภาพไม่เพียงพอจึงทำให้นักศึกษาและครูประจำการซึ่งอยู่ในฐานะของผู้เรียนไม่เข้าใจเรื่องการจัดภาพที่ดีได้

1.5 คุณสมบัติด้านการบริการชุมชน ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาสามารถจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้เรื่องศิลปะศึกษาแก่ชุมชนได้ อาจเป็นเพราะทุกกลุ่มเห็นว่าการจัด

นิทรรศการเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติชัย กองคำ (สติชัย กองคำ 2526 : 220) ที่พบว่า การให้บริการชุมชนของกลุ่ม วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สิ่งที่ปฏิบัติมากที่สุดคือการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ทั่วไป และจากงานวิจัยเรื่องการบริการชุมชนของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ของวิไล จุมปาแปด (วิไล จุมปาแปด 2520 : 87) พบว่า วิธีให้บริการแก่ชุมชนที่ดี และมากที่สุดคือ การอบรม สัมมนา การสอนกลุ่มสนใจ การบรรยายพิเศษ การจัดปฐกถา และการจัดนิทรรศการ

1.6 คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ ทุกกลุ่มเห็นว่า ข้อ 2 3 4 5 6 7 9 และ 10 มีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มาก อาจเป็นเพราะทุกกลุ่มมีความเห็นว่า บุคลิกภาพของอาจารย์ ผู้สอนวิชาศิลปศึกษามีลักษณะที่จำเป็นคือ ความใจเย็น สุขุม รอบคอบ แต่งกายสุภาพ พูกจา ชัดเจน ยิ้มแย้มแจ่มใส ชยัน อดทนในการปฏิบัติงาน ประหยัด ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานด้วยความ เป็นระเบียบและประณีต มีมนุษยสัมพันธ์ที่เหมาะสม มีจรรยาบรรณในอาชีพ (เคชา นุชคอนไผ่ 2527 : 44) อาจารย์มีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลางในข้อที่อาจารย์ ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาไว้หมยยามและมีหนดเคราให้ถูกคล้ายกับว่าเป็นศิลปิน อาจเป็นเพราะ อาจารย์เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษากองมีรสนิยมในการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย มีบุคลิกภาพเป็นที่น่าเคารพนับถือและเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ (สาโรช บัวศรี 2515 : 14)

การที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาใน วิทยาลัยครูอยู่ในเกณฑ์มากเป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในบทบาท หน้าที่และภาระการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูตามแนวโน้มนิยม ของกรมการฝึกหัดครูที่ยิ่งขึ้นคือ มีหน้าที่ในการผลิตครู ส่งเสริมวิชาพัฒนาและวิทยฐานะของครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารการศึกษา ทำการวิจัยและให้บริการทางวิชาการแก่ สังคม ดังนั้นจึงให้ความสำคัญต่อกุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาอยู่ ในเกณฑ์มาก อนึ่งการที่นักศึกษาและครูประจำการมีความเห็นว่างานการนิเทศการสอน และด้านการบริการชุมชนมีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาจเป็นเพราะนักศึกษานี้และ

ครูประจำการยังมีความเข้าใจในภาระหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูคลาดเคลื่อนและไม่มากเท่าที่ควร

2. จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ปรากฏว่า

2.1 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการในวิทยาลัยครูทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความเข้าใจในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของตน มีความรู้ ประสบการณ์และเจตคติต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ทางด้านคือ ด้านการสอน การนิเทศ การสอน การให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการบริหารชุมชน และด้านบุคลิกภาพ มากกว่านักศึกษาและครูประจำการ

2.2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูทุกด้าน ปรากฏว่า ทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า ทัศนคติระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและอาจารย์กับครูประจำการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาและครูประจำการไม่แตกต่างกับ อาจารย์ ให้ความสำคัญในทุกด้านมากกว่านักศึกษาและครูประจำการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ตระหนักในภาระหน้าที่ของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาว่า มีหน้าที่สอนและผลิตบัณฑิต วิจัย บริการทางวิชาการแก่สังคม รวมถึงงานด้านการให้คำปรึกษา การนิเทศการสอน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2524 : 61 - 62)

3. การจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ทุกกลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญของคุณสมบัตินี้ด้านการสอน

เป็นอันดับหนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับสองและด้านการบริการชุมชนเป็นอันดับหก
 คุณสมบัติด้านการนี้เทศการสอน อาจารย์จัดเป็นอันดับสามแต่นักศึกษาและครูประจำการ
 จัดเป็นอันดับสี่ คุณสมบัติด้านการให้คำปรึกษา อาจารย์จัดเป็นอันดับสี่แต่นักศึกษาและ
 ครูประจำการจัดเป็นอันดับสาม แสดงให้เห็นว่าทุกกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้อง
 กันว่า คุณสมบัติการสอนมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับสอง
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ ภาณุทวีไลธรรม (มานพ ภาณุทวีไลธรรม
 2520 : 68) ส่วนคุณสมบัตินด้านการบริการชุมชน มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย
 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ในวิทยาลัยครูใช้เวลาในการสอนและเตรียมการสอน
 มาก (รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์ 2522 : 76) งานสอนเป็นภาระหน้าที่ที่อาจารย์
 ปฏิบัติมากที่สุด จึงอาจเป็นผลให้กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในคุณสมบัตินการสอน
 เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนคุณสมบัตินด้านวิชาการนั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู
 พุทธศักราช 2518 ถือว่าผลงานวิชาการเป็นผลงานสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณา
 คุณภาพของผู้สอน เพื่อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอน ในวิทยาลัยครู
 กว๊านพะโคจึงกล่าวจึงเป็นผลให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญอยู่ในอันดับสองสำหรับ
 คุณสมบัตินด้านการบริการชุมชน จากผลงานการวิจัยของ สมชาย วงศ์เกษม (สมชาย
 วงศ์เกษม 2519 : 12) พบว่า ปทัศนาการให้บริการสังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
 คือ มีภาระหน้าที่ในการสอนมากและขาดงบประมาณ ตลอดจนแรงจูงใจที่จะให้อาจารย์
 ออกไปบริการสังคมหรือชุมชนได้เต็มที่ จากเหตุดังกล่าวจึงอาจเป็นผลให้กลุ่มตัวอย่าง
 ให้ความสำคัญต่อกับคุณสมบัตินด้านการบริการชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการสื่อสารที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู โดยผ่านรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ผู้วิจัยจึงเสนอแนะแต่ละด้านเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการสอน ผลการวิจัยพบว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาสามารถอธิบายหลักการในวิชาศิลปศึกษาแก่ผู้เรียนได้ จัดเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาก่อนลงมือปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ควรพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการสอน การจัดเทคนิควิธีสอนวิชาศิลปศึกษาให้เหมาะสม เช่น การสอนแบบสร้างสรรค์ การสอนโดยวิธีบทบาทสมมติ การสอนแบบสาธิต โดยเน้นทักษะการบรรยายในหลักการวิชาศิลปศึกษา การบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในหลักการวิชาศิลปศึกษา เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนและการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การรับรู้ของผู้เรียนและการปฏิบัติงานของผู้เรียนได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสภาการศึกษา

2. ด้านการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่าทักษะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการเห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาสามารถบอกหลักเกณฑ์การวัดผลการศึกษาแก่นักศึกษาได้และเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า สำนักงานศึกษาธิการภาคปฏิบัติในวิทยาลัยครูควรจัดให้มีการประชุมคณาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาเพื่อชี้แจงเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดผลการศึกษา หลักการนิเทศ รวมทั้งจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาได้เข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์การวัดผลการศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านการให้คำปรึกษา ผลการวิจัยพบว่าทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ เห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาสามารถอธิบายโครงสร้างของหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาแก่นักศึกษาได้ และสามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาให้นักศึกษาได้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่ากรมการฝึกหัดครูควรจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศิลปศึกษามารายยให้อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาได้ เข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาอย่างถ่องแท้ชัดเจนยิ่งขึ้นและอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาควรที่สนใจและแสวงหาข้อมูลในการศึกษาต่อในสาขาวิชาศิลปศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจากสถานการสอนทั้งนอกและในประเทศเพื่อให้ให้นักศึกษาที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อได้ทราบ โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาคัดค้านประกาศหรือประชุมแนะแนวในระหว่างการปัจฉินิเทศแก่นักศึกษา

4. ด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ เห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาสามารถอธิบายเนื้อหาหรือขอบเขตในสาขาวิชาศิลปศึกษาได้ชัดเจน และสามารถอธิบายหลักการ จัดภาพที่ดีได้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ในการพัฒนาและฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ควรมีการอบรมทางวิชาการ โดยเชิญวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาศิลปศึกษามารายยให้คำอธิบายทางวิชาการด้านศิลปศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ จัดภาพแก่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาเพิ่มเติม อันจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎีการจัดภาพให้มากยิ่งขึ้น

5. ด้านการบริหารชุมชน ผลการวิจัยพบว่าทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาสามารถจัดนิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้ เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนได้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าผู้บริหารระดับสูงของวิทยาลัยครูควรสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาได้จัดนิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ผลงานและความรู้ เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ศิลปสัญจร การแสดงนิทรรศการผลงานทางศิลปะของนักศึกษา โดย

ฆ่าหรือให้กำลังใจแก่อาจารย์ผู้เริ่มจัดนิทรรศการและควรจัดสรรเงินงบประมาณส่วนหนึ่งมาช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสำเร็จลงได้ด้วยดี

6. ด้านบุคลิกภาพ ผลการวิจัยพบว่าทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการเห็นว่าคุณค่าสำคัญอยู่ในเกณฑ์มากในข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษามีจรรยาบรรณแห่งอาชีพของตน มีน้ำใจและศรัทธาในวิชาชีพของตนและปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ในการฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูควรเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีบุคลิกดีและเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพศิลปศึกษา มาบรรยายประสบการณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จในชีวิต เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูได้ยึดถือเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ศิลปศึกษาที่ดีมีคุณภาพ นอกจากนั้นกรมการฝึกหัดครูควรมีเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาที่ดี มีการพิจารณาให้ความดีความชอบเป็นพิเศษแก่อาจารย์ที่มีความประพฤติดี สร้างชื่อเสียงให้แก่สถาบันหรือประเทศชาติ

จากผลการวิจัยที่พบในข้างต้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะโดยสรุปว่า ในการพัฒนาและฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูควรบรรจุสาระเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยเน้นความสามารถในการออกแบบโครงสร้างและการพัฒนาหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาที่นำไปใช้ได้เหมาะสม เทคนิควิธีสอนศิลปศึกษา ทักษะการบรรยายและอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษา การจัดนิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชน การประเมินผลการฝึกสอนและจรรยาบรรณของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากเหตุผลและข้อคิดที่สรุปได้จากการวิจัยนี้คือ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญของคุณสมบัติด้านการสอนมากเป็นอันดับหนึ่ง ด้านวิชาการเป็นอันดับสอง และด้านบริการชุมชนเป็นอันดับหก จึงเสนอเพื่อการวิจัยดังนี้

1. ควรมีการประเมินคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูให้มีคุณภาพเหมาะสมกับการดำเนินงานของวิทยาลัยครู
2. ควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษามหาบทหน้าที่ด้านการบริการชุมชนของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู เพื่อเป็นแนวทางในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู
4. ควรมีการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในสถานอุดมศึกษาในรูปแบบอื่น เช่น ศึกษากรณีบุคคล (Case study) โดยเฉพาะบุคคลที่เชี่ยวชาญการสอนวิชาศิลปศึกษาเพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ก้อ สวัสดิ์พาณิชย์ "ครูกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา" ป.ศ.ร. 2519

โรงพิมพ์ศาสนา 2519, 917 หน้า

_____ "ศิลปศึกษากับการพัฒนาประเทศ" ใน จรูญทัศน์ พุกกะมาน พิมพ์เป็น

อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2519 โรงพิมพ์ศิรินดาร 2519, 196 หน้า

การฝึกหัดครู, กรม "วิทยาลัยครูในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5" 29 กันยายน 2524

ยี่สิบเจ็ดปีการสถาปนากรมการฝึกหัดครู ม.ป.ท. 2524, 131 หน้า

_____ สถิติการศึกษา ปี 2526 กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

2526, 26 หน้า

การฝึกหัดครู, สภา หลักสูตรการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 โรงพิมพ์ตำรวจ

2520, 278 หน้า

กิริติ บุญเจ้า ปรัชญาเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2517, 422 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานและกรมการฝึกหัดครู รายงานการ

ติดตามผลการฝึกหัดครู เอรารัตการพิมพ์ 2510, 213 หน้า

คณะกรรมการการประสานงานการฝึกหัดครู รายงานการพิจารณาภาวะระบบอาจารย์

ที่ปรึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู 2522, 6 หน้า อักสาเนา

เฉลียว บุรีภักดีและคนอื่น ๆ ลักษณะของครูที่ดี หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู

2520, 425 หน้า

ชลอ พงษ์สามารถ "ความหมายของศิลปศึกษา" ศิลปะสำหรับครูประถม เจริญวิทย์

การพิมพ์ 2524, 151 หน้า

ชลิต คานแก้วและสุภาวดี เหมนนนท์ วิธีสอนศิลปศึกษา สำนักพิมพ์โอเคียนส์

2525, 252 หน้า

- ชูศรี นาคะจัด "ความสำคัญและประโยชน์ของห้องปฏิบัติการ" คหกรรมศาสตร์
3 : 2 - 27 กันยายน 2520
- ชูศรี วงศ์รัตน์ สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์นิยมกิจ 2525, 252 หน้า
- คำรง วงศ์อุปราช "การวิจารณ์ทัศนศิลป์" สัมมนาการวิจารณ์ศิลปะ กรุงเทพมหานคร
การพิมพ์ 2525, 152 หน้า
- เคชา นุชคอนไผ่ "ครูศิลปะร่วมสมัย" โลกศิลปะ 2 : 42 มกราคม - เมษายน
2527, หน้า 41 - 42
- ทองจันทร์ หงส์ดคารมภ์ "การส่งเสริมคุณภาพของอาจารย์" ใน รายงานสรุปการ
สัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3 - 6 มิถุนายน 2519 ณ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519, 209 หน้า
- ทศนา แฉมณี กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ โครงการเผยแพร่กลุ่มสัมพันธ์
บูรพาศิลป์การพิมพ์ 2522, 249 หน้า
- น. ฃ ปากน้ำ (นามแฝง) แนะนำศิลปสากล สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร 2522,
526 หน้า
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิคุนทร "ความสำคัญของศิลปะศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา"
ศิลปะศึกษากับครูประถม โรงพิมพ์ตีรณสาร 2525, 257 หน้า
- บุญสม มาร์ทีน "ครูกับการพัฒนาจริยศึกษา" คู่มือสอนจริยศึกษาระดับวิทยาลัย
กรมการศาสนา 2521, 233 หน้า
- ป๋วย อึ๊งภากรณ์ "มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย" ศูนย์ศึกษา 4 : 57 - 64
เมษายน - มิถุนายน 2516
- เป็รื่อง กิจรัตน์ "การศึกษาความต้องการสมรรถภาพของครูอุตสาหกรรมศิลป์ที่
ปฏิบัติงานในระดับวิทยาลัยครูและระดับมัธยมศึกษา" การวิจัยทางการศึกษา
3 : 62 - 73 ธันวาคม 2523

- ณตุง พรหมมูล "กรรศาสตร์บัณฑิตศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู" พัฒนศิลป์ดุสิต ภาควิชา
ศิลปศึกษา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ 2522, 88 หน้า
- พจน์ สะเพียรชัย "แนวโน้มและทิศทางการฝึกหัดครู" ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์
กุมภาพันธ์ 2527, หน้า 8 - 16
- "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92
ตอนที่ 48 ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518
- เพชร มูรณศิลป์ "คู่มือศิลปกรรม" ศิลปะ 2522 เจริญวิทย์การพิมพ์ 2522,
156 หน้า
- ไพฑูรย์ สินดารัตน์ "การพัฒนาการสอนในระดับอุดมศึกษา" พัฒนบริหารศาสตร์
มกราคม 2524, หน้า 55 - 75
- มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ บทละครว่าเรื่องพระเกียรติยศ บทละคร
เบิกโรงเรื่องศึกคำมรต บทเสภาเรื่องพญาราชวงศ์กับสามก๊กเสวก องค์การค้า
คุรุสภา 2506, 228 หน้า
- มัทนา บิยะมาตา การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ชนบุรี
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2511,
113 หน้า อัดสำเนา
- มานพ ภาณุทวีไลธรรม สมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่สังคมต้องการในจังหวัดสกลนคร
และนครพนม ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2520, 81 หน้า อัดสำเนา
- เมืองทอง แชนมณี "สรุปลักษณะของครูที่ติดตามความคิดเห็นของนิสิตแพทย์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย" ใน รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3 - 6
มิถุนายน 2519 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ 2519, 209 หน้า

- รพี สุวรรณถน อาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย : บทบาทจริง บทบาทที่คาดหวัง
และความเครียดในบทบาท รายงานการวิจัย สิ่งพิมพ์รัฐบาล 2521, 69 หน้า
- รังสรรค์ พิมพ์พันธุ์พงษ์ การศึกษาคณะผู้ ประสพการณ์ ผลงานทางวิชาการและการะ
การทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู ปรินญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 100 หน้า อัดสำเนา
- รชนี ชัยบุตร บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน ปรินญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2526, 77 หน้า อัดสำเนา
- ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับ พุทธศักราช 2525 สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์
 2525, 930 หน้า
- ราชเลขาธิการ ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร
 2514, 421 หน้า
- _____ ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร
 2520, 281 หน้า
- ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ สถิติการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทวัฒนาพานิช
 2522, 276 หน้า
- เลิศ อานันท์ "ภาพพจน์ที่ควรแก้ไข" ศิลปะในโรงเรียน สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต
 2523, 236 หน้า
- วิจิตร ศรีสอาน "การบรรยายเรื่องจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษาและการพัฒนาอาจารย์"
 ใน รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3 - 6 มิถุนายน 2515
ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2515,
 209 หน้า

- วิชัย คิสสระ "การประเมินผลย้อนกลับสู่อาจารย์" ใน รายงานสรุปการสัมมนา
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3 - 6 มิถุนายน 2519 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 บางแสน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519, 209 หน้า
- วิชัย วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอนวิธีใหม่ โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2521,
 162 หน้า
- _____ "วิธีจะเข้าถึงศิลปกรรม" ศิลปเบื้องต้น โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2522,
 178 หน้า
- วิเชียร เกตุสิงห์ หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำนักพิมพ์
 เรือนอักษร 2524, 153 หน้า
- วิรุณ ตั้งเจริญ "ถนนสายขาวเหี้ยมของสังคม" ศิลปะ 2522 เจริญวิทย์การพิมพ์
 2522, 156 หน้า
- วิสัน จุมปาแผด งานบริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม
 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520,
 108 หน้า อักสำเนา
- วิทยาลัยครูนครราชสีมา การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ ภาควิชาวิจัย
 และประเมินผล 2527, 262 หน้า
- ศิลป์ พีระศรี (เขียน ยิ้มศิริ แปล) ศิลป์ พีระศรี สำนักพิมพ์พินเนต 2516,
 56 หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โรงพิมพ์
 ศุภสภา ลาดพร้าว 2520, 126 หน้า
- _____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จงเจริญการพิมพ์ 2520,
 252 หน้า
- _____ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 รุ่งศิลป์การพิมพ์
 2523, 103 หน้า

สถิตย์ กองคำ การให้บริการแก่ชุมชนของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526,
 248 หน้า อักส่าเนา

สมชาย วงศ์เกษม บทบาทการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2519, 124 หน้า อักส่าเนา

สาโรช บัวศรี มาตรการพื้นฐานบางประการสำหรับการสร้างครูที่ดี โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว 2515, 25 หน้า

สุเชาว์ พลอยจุม ปัญหาสุนทรียศาสตร์ โครงการตำรา คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524, 103 หน้า อักส่าเนา

สุพิชญา ชีระกุล กาญจนาศรี กวีสิทธิ์และวิจิตร (ชีระกุล) วรุตบางกูร
การนิเทศการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4 โรงพิมพ์วิทยากร 2524, 312 หน้า

สุจริต เพียรชอบและวรศักดิ์ เพียรชอบ "สภาพการให้คำปรึกษาของนิสิตคุรุหา"
 คุรุศาสตร์ 3 : 113 - 122 พฤษภาคม - มิถุนายน 2523

สุนทร พานิชกุล "แนวทางที่จะพัฒนาการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์"
คหกรรมศาสตร์ 4 : 3 - 15 ตุลาคม 2520

หวน พันธุพันธ์ ศิลปะกับมนุษย์ เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาศิลปและวัฒนธรรม
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมโลก 2520, 100 หน้า อักส่าเนา

ออมสิน ศิลพันธ์ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์สอนวิชาคหกรรมศาสตร์
ในวิทยาลัยครู ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2526, 65 หน้า อักส่าเนา

อนันต์ ศรีโสภา การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2522, 669 หน้า

- อารี สุทธิพันธ์ "สุนทรียศาสตร์ การสร้างเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพและความนิยม
ในศิลปะ" ศิลปะเพื่อใคร หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2519, 118 หน้า
- อินทร์ ศรีคุณ และคนอื่น ๆ เปรียบเทียบเป้าหมายที่รับรู้และเป้าหมายที่ปรารถนา
ของบุคลากรในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย 2524,
91 หน้า
- อุทุมพร ทองอุไทย "ลักษณะอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ" วิจัยทางการศึกษา
3 : 74 - 85 ธันวาคม 2523

- Adams, P. Harold. and Frank G. Dickey. Basic Principles of Supervision.
New York : American Book Company, 1953. 378 p.
- Batista, E.E. "The Place of Colleague Evaluation in the Appraisal
College Teaching : A Review of Literature," Research in Higher
Education. Vol. 4, 1976, 257 p.
- Best, John W. Research in Education. 3 rd. ed., New Jersey,
Prentice-Hall, Inc., 1977. 430 p.
- Bishop, Leslee J. and Gerald R. Firth. "New Conception of Supervision,"
Educational Leadership. 34(8) : 579, May, 1977.
- Bolden, Varnol van. Doctoral Dissertation. North Texas State University,
September, 23 - 26, 1981.
- Bristol, Donna June. "Self - Analysis as a Method of Supervision
and Evaluation in Art Education : A Field Study," Dissertation
Abstracts International. 42 : 2979-A, January, 1982.
- Burton, H. William. and Leo J. Brueckner. Supervision : A Social
Process. New York, Appleton - Century - Crofts, Inc., 3rd. ed.,
1955. 715 p.
- Charles, Western. "Characteristics of Illinois Community - Junior
College Art Programs and Instructors," Dissertation Abstracts
International. 43 : 343-A, August, 1982.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd. ed.,
New York, Harper, 1970. 752 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
3rd. ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 492 p.

- Henjum, Arnold. "A Study of Significance of Student Teacher Personality Characteristics," Journal of Teacher Education. 2 : 143 - 147, Summer, 1969.
- Krejcie, V. Robert. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement. 30 : 607 - 610, 1970.
- Lindquist, E. F. Design and Applysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin, 1956. 393 p.
- Prescott, Chusak. "A Proposed Guideline for the Development : Improvement of Art Education Curriculum for 36 Teacher Training Colleges in Thailand," Dissertation Abstracts International. 42 : 2981-A, January, 1981.
- Taylor, Patricia Morrin. "University Supervisors' Perception of Their Function in the Student Teaching Practicum," Dissertation Abstracts International. 44 : 1763-A, December, 1983.
- UNESCO. Planning the Development of Universities 2. Paris, UNESCO Press, 1973. 267 p.
- Winer, B. J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd. ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 907 p.

ภาคผนวก ก

หนังสือ

ที่ ทบ ๑๐๐๓/๒๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเข้าร่วม

เรียน อธิการวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนว่า นายมงคล แก้วพวงงาม

เป็นนิสิตระดับ

☐ ปริญญาเอก สาขา

☒ ปริญญาโท วิชาเอก การพัฒนศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ๑. รูปแบบชีวิตที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัย

ทั้งนี้ผู้นี้มีความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.วิมล ดินดี ประธาน

รศ.ดร.วิมล วงศ์ใหญ่ กรรมการ

กรรมการ

ซึ่งผู้ผลิตได้ขออนุญาตเข้าร่วม คือ ขอมความร่วมมือให้อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา

นักศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกศิลปศึกษา บุคลากรทางการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอก

ศิลปศึกษาแบบผสมผสาน ในระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๖ เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเห็นอย่างนี้ว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลือขอเข้าร่วมนี้ ๆ ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราภรณ์ ยืนยง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๖๖๖๖๖๖

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามอาจารย์

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามนักศึกษาและครูประจำการ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២៥២៧

ท่านอาจจำได้ว่าเคยได้ศึกษา

ປັດທະນາການຂອງປະຊາກອນ ແລະ ສະພາບການຢູ່ອາໄສຂອງປະຊາກອນ ແລະ ສະພາບການຢູ່ອາໄສຂອງປະຊາກອນ

מנהל המשרד

เป็นอาจารย์สอนวิชาศิลปะศึกษา สังคมศึกษา ศึกษาศาสตร์ วิชาเอกการ
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชบุรี ปัจจุบันศึกษาในระดับปริญญาโท วิชาเอกการ
ศึกษาศาสตร์ วิชาเอก "คุณสมบัตินักบริหารโรงเรียนประถมศึกษา" กำลัง
ศึกษาปริญญาโท สาขา "คุณสมบัตินักบริหารโรงเรียนประถมศึกษา" วิชา
ศึกษาศาสตร์ และศึกษาอาจารย์สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู
ราชภัฏวชิรและพัฒนาราชวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร

ข้าพเจ้าเห็นว่าความผิดเห็นของท่ามมีผู้ร่วมผิดอยู่ในการ
 ครุฑมัย ซึ่งใ้ครูชอุทความกรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ
 ทุกข้ออันข้าพเจ้าด้วย คำตอบของท่านจะถือเป็นการลับ และ
 จะจะไม่กระทบกระเทือนต่อผู้หนึ่งผู้ใดทั้งสิ้น ข้าพเจ้าหวังว่าคงจะ
 ได้รับความรู้จากท่าน ซึ่งขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง มา ณ

[illegible]

2/30/83

๑. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง
คุณสมบัติทั้งประสังคมของอายุ รายผู้สอนวิชา
ศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครู

✓ ไม่ชอบ ○ หน้าที่ความที่ตรง

KLINGMAN

☐ ຂາຈາຮຸ່
☐ ນັກສຶກສາ
☐ ສູນປະຈຳກາງ

NOTES

[illegible]

ตอนที่ ๒
ทัศนคติของชาวอเมริกันที่มีต่อคุณสมบัตินี้ที่พึงประสงค์ของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพศึกษาในวิทยาลัยมัธยม

โปรดทำเครื่องหมายวงกลม ○ รอบหมายเลขท้ายข้อใดตาม
เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวงกลมกับสี่เหลี่ยมผืนผ้าต่อไปนี้
ผู้สอนวิชาศิลปะศึกษาในวิทยาลัยครู ความความผิด เห็นของท่าน
ดังนี้

สวัสดีตอนเย็น	รอบทนายเลย	๕
สวัสดีตอน	รอบทนายเลย	๔
สวัสดีตอนกลางวัน	รอบทนายเลย	๓
สวัสดีตอน	รอบทนายเลย	๒
สวัสดีตอน	รอบทนายเลย	๑

คุณสมบัติความสามารถ

๑. สามารถชี้แจงแผนการ เรียบและ
แผนการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาได้

๒. บอกลูกพี่ลูกน้องและญาติมิตร
ที่ทราบถึงงานศพ

๖๖

๔. ผู้ค. เหน็ดควิธสอนให้หนะะสมกับ
ผู้เรียน

๕. สามารถอุทิศบำเหน็จจากการไปศึกษา
ศิลปะและดนตรีตามโรงเรียน

๖. สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและการพัฒนา

๗. สามารถจัดหาของจำเป็นได้อย่างถูกต้องตามหลักการศิลปะ

๔. บุคคลเฝ้าฯ เสนอว่า ถ้าหาพบผู้ใดหรือ
ขอของใจจากอนลวงเมื่อเข้าสู่คิงงาน

๔. การดำเนินงานของมูลนิธิฯ

ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา

๑) ศักยภาพที่สูงสุด
 ๒) ศักยภาพ
 ๓) ศักยภาพปานกลาง
 ๔) ศักยภาพ
 ๕) ศักยภาพต่ำสุด

កម្មសម្បទិកក្រាហ្វីត ក្រាហ្វីត

[illegible]

๑๒. สามารถแนะนำวิธีทำการทำแผนที่
การสอบไปได้อย่างถูกต้อง

๑๓. สามารถแนะนำวิธีจัดหาสื่อ
การเรียนรู้ในห้องเรียนได้

๑๕. สามารถขอออกใบยกภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้หรือไม่

๑๕. ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑๖. เปรื่องเพลงและการสอนของนักปราชญ์

๓. มีนายสมิทธิ์ คุ้มคำ ศึกษานิเทศก์ เป็นประธานในการประชุม

๑๔. ตรวจบัญชีบันทึกการสอยของพนักงาน
การสอยของทางละ ๑ ชั่วโมง

๑๔. - บอกหนังสือ เกณฑ์การวัดผลการศึกษาของ
นักเรียน

๒๑. สามารถนำประสบการณ์การสนทนาระดับ
ประเทศหรือระดับภูมิภาคมาปรับใช้ใน

การสนับสนุนจากฝ่ายปกครอง

๒๑. สามารถอธิบายโครงสร้างของ
หลักเศรษฐศาสตร์และปัญหาที่เกี่ยวข้องได้

๒๒. ส่วนการแนะนำวิธีสังเกตและเขียนระเบียบ
การศึกษาค้นคว้าโดยละเอียดและเขียนข้อสรุป

๒๓. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการเลือก
วิชาเรียนแก่บุคคลในครอบครัว

๒๕. สามารถแนะนำวิธีหาความรู้เพิ่มเติม แก่เด็กศึกษาได้.

๒๕. สามารถศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อ ในสาขาวิชาศิลปศึกษาให้

๑. ค่าสัญญาเบื้องต้น
๒. ค่าสัญญา
๓. ค่าสัญญาบางส่วน
๔. ค่าสัญญาบางส่วน
๕. ค่าสัญญาบางส่วน

โปรดพลิกดูหน้าสี่

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นแบบสองด้าน

ตาราง 25 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน
วิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูหกค่าน โดยใช้สูตร OC Coefficient

คุณสมบัติที่พึงประสงค์	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการสอน	0.901
ด้านการนิเทศการสอน	0.872
ด้านการให้คำปรึกษา	0.766
ด้านวิชาการ	0.915
ด้านการบริการชุมชน	0.931
ด้านบุคลิกภาพ	0.829
รวม	0.963

คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู

บทคัดย่อ
ของ
มงคล แก้วพวงงาม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2528

ความหมายของการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2527 จำนวน 47 คน นักศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2527 จำนวน 196 คน และครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาที่กำลังรับการฝึกอบรมระดับปริญญาตรีวิชาเอกศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2527 จำนวน 202 คน รวมทั้งสิ้น 445 คน โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกนและใช้ระเบียบวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถาม และใช้ F -test และใช้ q -statistic ทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการนิเทศ การสอน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการบริการชุมชนและด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทัศนะของนักศึกษากับทัศนะของครูประจำการไม่แตกต่างกัน แต่ทัศนะของอาจารย์กับนักศึกษาและครูประจำการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูรวมทุกด้านมากกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนะของนักศึกษาและครูประจำการ

2. ทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการที่มีต่อคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูเห็นสอดคล้องกันในการให้อันดับความสำคัญ ด้านการสอนเป็นอันดับหนึ่ง วิชาการเป็นอันดับสองและการบริการชุมชนเป็นอันดับหก

ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ในการพัฒนาและฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครูควรบรรจุสาระเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยเน้นความสามารถในการออกแบบโครงสร้างและการพัฒนาหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาที่น่าไปใช้ได้ดีย่างเหมาะสม เทคนิควิธีสอนศิลปศึกษา ทักษะการบรรยายและอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษา การจกนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องศิลปศึกษาแก่ชุมชน การประเมินผลการฝึกสอนและจรรยาบรรณของอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ART EDUCATION
INSTRUCTORS IN TEACHERS COLLEGES

AN ABSTRACT

BY

MONGKOL KAEWPUANGNAM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1985

The purpose of this research was to compare the opinions of faculty members, students and in-service training teachers and educational personnels, toward the desirable characteristics of art education instructors in teachers colleges. Four hundred and forty five samples comprised of 47 art education instructors, 196 undergraduate students, majoring in art education, and 202 in-service training teachers and educational personnels attending art education training program in teachers colleges in the academic year of 1984, were selected by means of Krejcie's and Morgan's table size and simple random sampling techniques. The questionnaires with five rating scales were used to collect data. Ninety percent of questionnaires were returned. The obtained data were analyzed by arithmetic mean. The F-test and q-statistic methods were used in testing hypotheses. The findings were as follows :

1. The opinions of faculty members, students and in-service training teachers and educational personnels toward the desirable characteristics of art education instructors in teachers colleges were significantly different at the .05 level in every aspects : teaching, supervision, counseling, academic competency, community services and instructors' personality. The opinions of students and of in-service training teachers and educational personnels were insignificantly different, while those of students and of faculty members were found significantly different at the .05 level. It was also found that the total mean of the opinions of the faculty members was more than that of both students and in-service training teachers

and educational personnels.

2. The samples agreeably ranked teaching as the first important desirable characteristics of art education instructors, academic competency as the second and community services as the sixth.

The researcher recommended that the improvement and training of art education instructors in teachers colleges ought to include content on art education curriculum and instruction development by emphasizing competency to design practical art education structure and curriculum development, teaching techniques, skills of lectures and discussions of art education teaching problems, art education displays, student teaching evaluation, and the good conduct of art education instructors.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายมงคล แก้วพวงงาม

วันเกิด 12 กุมภาพันธ์ 2482

ที่เกิด 1317 ถนนวิจิตรนคร ตำบลเมืองเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

บิดา พ.ต.ท. สติชัย แก้วพวงงาม

มารดา นางอุ้ม แก้วพวงงาม

การศึกษา ประถมศึกษา - โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพระโต อำเภอเมือง
จังหวัดศรีสะเกษ (2492)
มัธยมศึกษา - โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย อำเภอเมือง
จังหวัดศรีสะเกษ (2498)
อาชีวศึกษา - โรงเรียนเพาะช่าง ถนนศรีเพชร กรุงเทพมหานคร (2503)
อุดมศึกษา - วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร (2508)

วุฒิ ป.ม.ช., กศ.บ. (ประวัติศาสตร์)

ประสบการณ์ 2504 - 2508 สอนศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง ถนนศรีอยุธยา
กรุงเทพมหานคร
2509 สอนประวัติศาสตร์ โรงเรียนเพาะช่าง ถนนศรีเพชร
กรุงเทพมหานคร
2510 - 2528 สอนศิลปศึกษา ระดับประกาศนียบัตรการศึกษาด้านสูง
และระดับปริญญาตรี วิทยาลัยการนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา
2524 - 2528 สอนเสริมไทยศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช